

Söndag 21 september 1995

P 10 Grupp 7			
S-bärke	-	Saxdalen	1 -10
S-bärke	-	LFK II	0 -18
Gränges	-	LFK II	3 -2
Saxdalen	-	ÖIS Söder	2 -2
Saxdalen	-	V/G	2 -3
LFK II	-	ÖIS Söder	3 -1
SFK I	-	S-bärke	11 -2
SFK I	-	Gränges	4 -2
ÖIS Söder	-	Gränges	1 -0
ÖIS Söder	-	SFK I	4 -4
V/G	-	Gränges	1 -2
V/G	-	LFK II	0 -6
LFK II	11	8 1 2	88 -16 25
SFK I	11	7 3 1	47 -34 24
ÖIS Söder	11	7 2 2	50 -16 23
Gränges	11	5 1 5	25 -22 16
V/G	11	4 0 7	27 -53 12
Saxdalen	10	2 2 6	21 -36 8
S-bärke	10	0 1 10	14 -95 1

P 9 Grupp 6			
Nyhammar	-	ÖIS	1 -4
Nyhammar	-	LFK	1 -2
Nyhammar	-	SFK II	1 -3
Saxdalen	-	Gränges	3 -2
Gränges	-	SFK II	2 -2
ÖIS	-	Saxdalen	7 -3
ÖIS	-	S-bärke	8 -2
LFK	-	Saxdalen	6 -1
LFK	-	ÖIS	6 -2
S-bärke	-	SFK I	3 -1
S-bärke	-	Saxdalen	1 -2
SFK I	-	SFK I	3 -8
SFK I	-	Nyhammar	7 -4
SFK I	-	ÖIS	1 -3

SFK II	-	LFK	5 -6
SFK II	-	S-bärke	4 -2
LFK	12	10 0 2	66 -24 30
ÖIS	13	9 0 4	56 -39 27
SFK II	11	8 1 2	43 -25 25
SFK I	11	6 1 4	52 -31 19
Saxdalen	13	3 2 8	25 -55 11
Gränges	10	3 1 6	23 -32 10
Nyhammar	11	2 1 8	23 -45 7
S-bärke	9	1 0 8	20 -57 3

Torsdag 21 september 1995

P 13 Grupp 3			
Forssa I	-	Torsång	5 -1
Forssa I	-	Brage I	3 -1
Forssa I	-	LFK I	3 -1
Islingby	-	Brage I	2 -9
Islingby	-	Saxdalen	8 -3
Torsång	-	Islingby	5 -3
Saxdalen	-	Saxdalen	5 -2
Brage I	-	Forssa I	1 -4
Brage I	-	Tunabro	0 -3
LFK I	-	Islingby	14 -0
LFK I	-	Torsång	3 -0
Tunabro	-	LFK I	4 -1
Saxdalen	-	Forssa I	0 -10
Forssa I	12	9 3 0	47 -16 30
LFK I	11	7 2 2	45 -14 23
Tunabro	10	6 2 2	32 -17 20
Brage I	11	6 0 5	49 -24 18
Torsång	12	4 2 6	24 -31 14
Islingby	11	2 1 8	33 -63 7
Saxdalen	11	0 0 11	14 -79 0

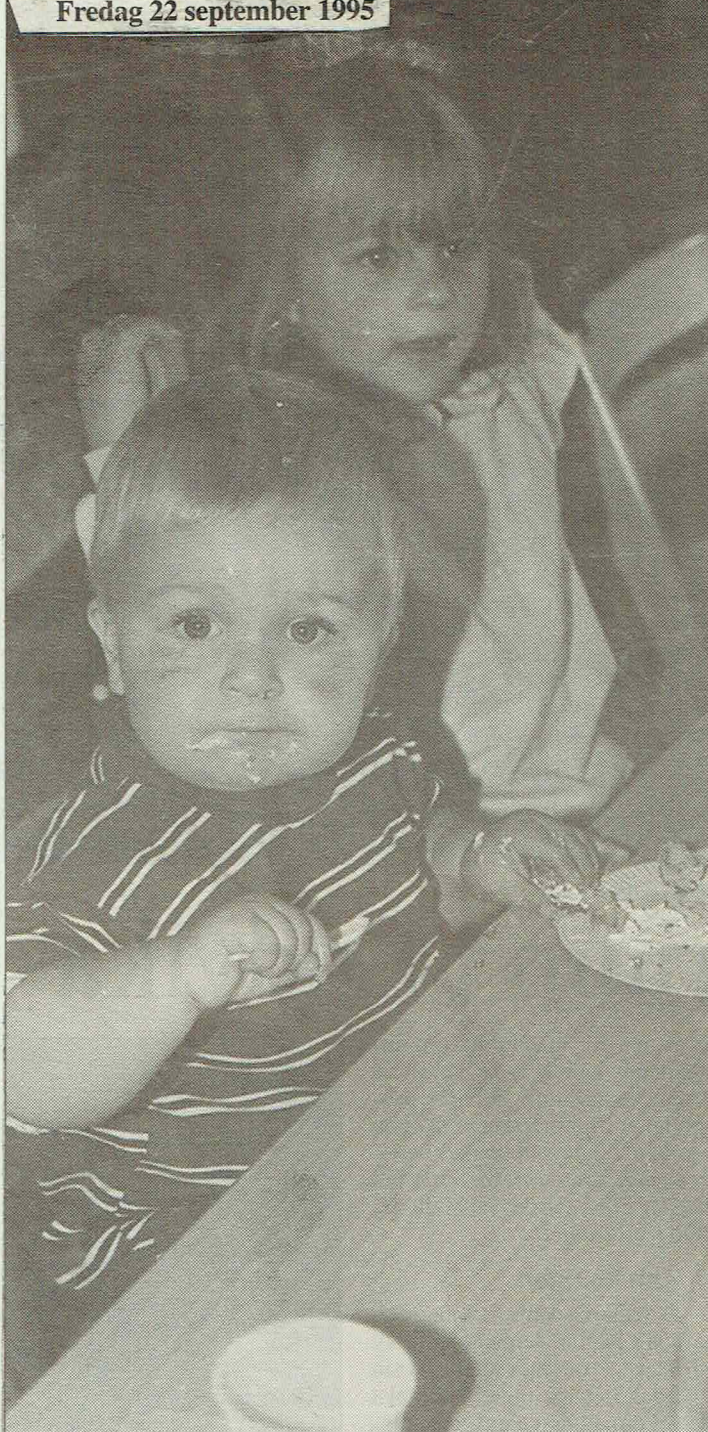
Torsdag 21 september 1995

F 14 Grupp 5			
SFK	-	Säter	4 -0
SFK	-	Bullerm	1 -0
Gränges	-	IFK Ludv	2 -5
Säter	-	Saxdalen	6 -1
Säter	-	IFK Ludv	1 -6
Bullerm	-	Gränges	2 -5
Bullerm	-	Saxdalen	3 -0
Saxdalen	-	Gränges	1 -4
Saxdalen	-	Säter	0 -3
Saxdalen	-	IFK Ludv	0 -4
IFK Ludv	-	Säter	6 -2
IFK Ludv	-	Bullerm	1 -1
ÖIS	-	Bullerm	0 -1
ÖIS	-	Saxdalen	2 -2
SFK	10	8 2 0	28 -7 26
IFK Ludv	10	7 1 2	35 -15 22
Gränges	11	7 0 4	44 -17 21
Bullerm	11	5 3 3	18 -12 18
Säter	10	3 2 5	19 -27 11
Saxdalen	10	0 1 9	7 -39 1
ÖIS	8	0 1 7	4 -38 1

Dam V Västra Dalarna - Sluttabell			
Gustafs U - Brage			1-0
Grängesberg U - Nyhammar			4-3
Smedjebacken U - Söderbärke			7-3
Saxdalen - Ulfshyttan			3-3
Smedjeback U16	12	2 2	61- 21 38
Borlänge U	16	11 3 2	67- 21 36
Söderbärke	16	10 3 3	49- 25 33
Gustafs U	16	6 6 4	32- 30 24
Grängesberg U16	5	2 9	28- 56 17
Nyhammar	16	4 3 9	15- 32 15
Saxdalen	16	4 2 10	20- 38 14

Måndag 25 september 1995

Fredag 22 september 1995

Tårtkalas. Patrik Johansson gillade verkligen den jubileumstårta som serverades vid Saxdalens förskolas 10 års jubileum.

Tårtkalas i Saxdalen när förskola fyllde tio

SAXDALEN
Det var ett riktigt kalas i Saxdalen när förskolan firade sina tio verksamhetsår.

Både nuvarande och före detta elever deltog i firandet som innehöll bland annat dockteater och jubileumssjaka.

Småtingarna på Saxdalens förskola lät sig väl smaka av den fina jubileumstårta som serverades till saften när förskolan firade sina tio år.

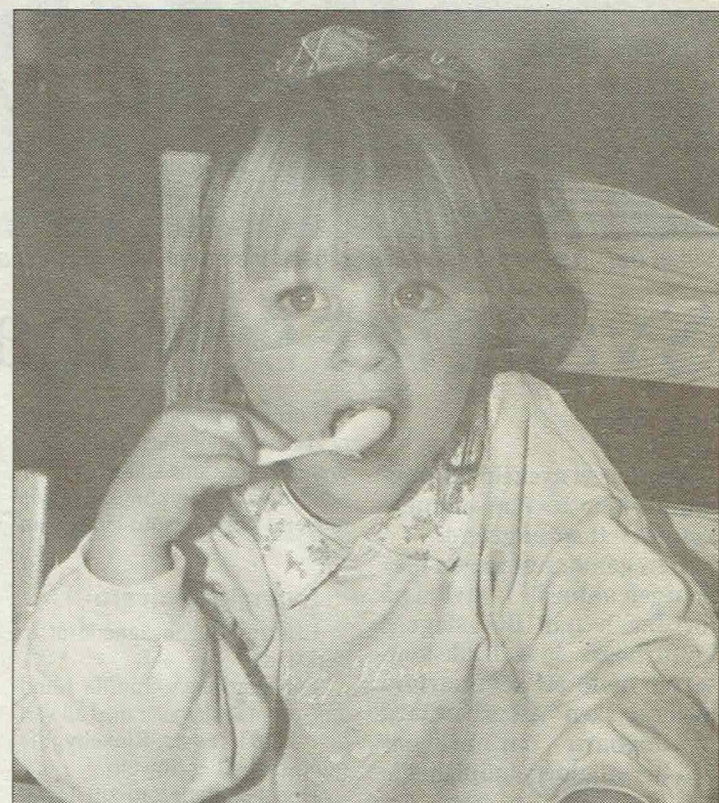
Först hade man avnjutit Klas Klättermus äventyr tillsammans med sina skogskompisar. Detta i

form av en föreställning av Helen Littmarck Holmdahl och hennes dockteater.

Lokalen var jubileumspyntad vilket bland annat betyder att personalen ägnat sig åt att blåsa upp färggranna ballonger som sedan hängdes upp som dekorationer.

På eftermiddagen blev det den stora kramfesten. Då kom en hel del av förskolans före detta elever på besök och tillsammans med föräldrar firande man de tio åren till långt fram på kvällskvisten.

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

Toppen. Är det kalas så är det tänkte Johanna Johansson och för-såg sig med en stor bit tårta.

Fredag 22 september 1995

Plats på (Cassels) scen

GRÄNGESBERG
På söndag är det åter dags för Saxdalens manskör att framföra ett av sina många sångspel.

Denna gång är det Plats på scen som ges i Cassels.

Att Västerbergslagen jämförs med New York tillhör väl inte vanligheterna. Men när Saxdalen manskör genomför sitt sångspel Plats på scen så sker faktiskt detta.

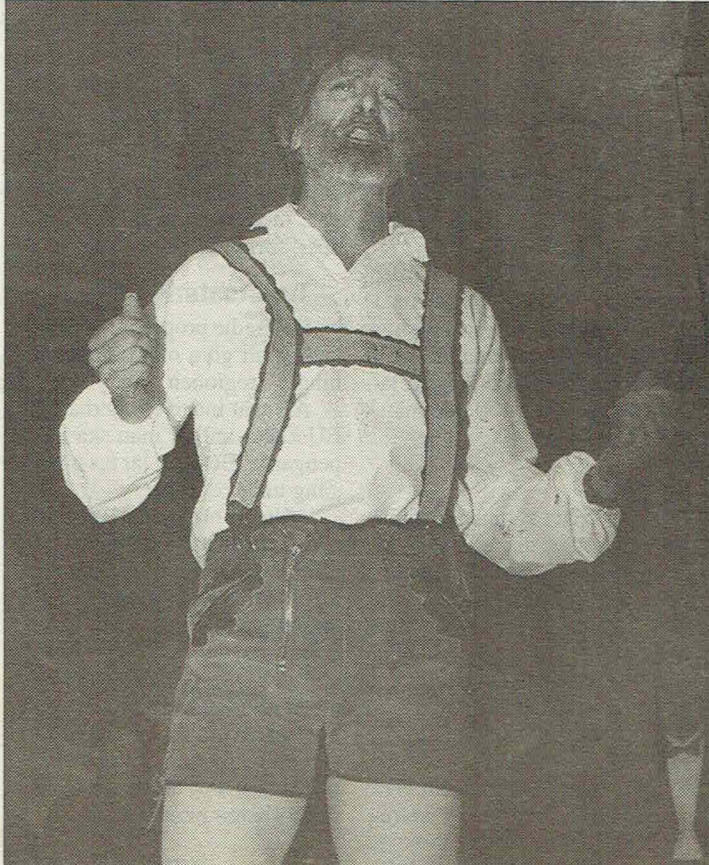
Bengt Emil Johnson har använt sig av melodin till "New York New York" och gjort denna till en hyllning för just Västerbergslagen.

Här talas det om att inga människor är så bra som dom som bor

i Grängesberg, Sunnansjö och Saxdalen. Det är bara att suga åt sig beröm och njuta.

Sångspelet har rönt stor uppmärksamhet sedan det hade premiär i våras och de föreställningar som hittills getts har samlat stor publik. Stor del i dessa framgångar har pojkarna som lärt sig gå på högklackade skor och som visar sina läckra ben som transvestiter. Bara detta är väl entréslanten.

Men det finns fortfarande många som inte sett spelet med alla dess fina operett- och musicalmelodier samt festliga berättelser. Därför ger man nu ännu en föreställning och denna gång är det Cassels som är spelplats och dagen är nu på söndag.

Tyrolare. Ake Lundeberg är ansvarig sammanhållande för Saxdalens Manskörs sångspel Plats på scen. Här i egenskap av tyrolare.

Måndag 25 september 1995

Toppnamnen i grusgropen i Saxdalen. Bakre raden fr.v Sissi Ledin, Kopparberg och Carolina Hansen, Götene (bästa tjejer), Thomas Sjögren, Nyhammar och Andreas Hellberg, Grangårde. Längst fram Jon Engqwist, Fredriksberg och Johan Uhr, Vansbro.

FOTO: SARA FLODIN

Sprintrace i grusgropen

SAXDALEN
Det blev Vansbro och Nyhammar i topp bland seniorerna i Sunnansjö MK:s sprintrace, som i lördags kördes på en drygt en kilometer lång slinga i grusgropen i Saxdalen.

Unge Johan Uhr, Vansbro, var snabbast i den framhjulsdrevna klassen och Thomas Sjögren, Nyhammar, i den bakhjulsdrevna.

58 förare kom till start, där Sunnansjö MK hade konkurrens av en tävling i Borlänge samma dag.

Resultat:

Seniorer Framhjulsdrevet, final: 1) Johan Uhr, Vansbro, 2) Brian Falk, Grangårde, 3) Niklas Ledin, Kopparberg, 4) Niklas Mattson, Skepptuna, 5) Mats Graaf, Ludvika, 6) Robert Ledin, Kopparberg, 7) Robert Mattson, Skepptuna, 8) Lennart Larsson, Sunnansjö, 9) Jan Uhr, Vansbro, 10) Håkan Ledin, Kopparberg, 11) Inge Samuelsson, Hedemora, 12) Toni Prepula, Småbacka.

Bakhjulsdrevet, final: 1) Thomas Sjögren, Nyhammar, 2) Urban Brissman, Ludvika, 3) Peter Sjögren, Nyhammar, 4) Ola Norrlin, Gävle, 5) Svenne Nilsson, Sun-

nansjö, 6) J.O Hellgren, Ludvika, 7) Bengt Karlsson, Fredriksberg, 8) Arne Björk, Ludvika, 9) Ove Backelin, Sunnansjö, 10) Stefan Söder, Ludvika, 11) Leif Andersson, Grangårde, 12) Kenneth Blixt, Ludvika.

Juniorer Framhjulsdrevet: 1) Andreas Hellberg, Grangårde, 2) Andreas Uhr, Vansbro, 3) Carolina Hansen, Götene, 4) Ronnie Lindblom, Ludvika.

Bakhjulsdrevet: 1) Jon Engqwist, Fredriksberg, 2) Joakim Norman, Ludvika, 3) Tommy Sandberg, Sunnansjö.

Vår älskade Mamma,
Svärmor, Mormor och
Gammelmormor

Lena Morén

* 9 april 1920

har i dag lämnat oss, syskon,
övrig släkt och vänner i stor
sorg och saknad.

Nyhammar
den 23 september 1995

Naimy och Lars
Marie och Ulf
Emmelie, Stefan
Ulf

Gunny och Lars
Susanne och Magnus
Jennifer, Marcus
Marianne och Robert
Sebastian

Ditt hjärta som klappat
så varmt för de Dina
Och ögon som vakat
och strålat så ömt
Har stannat och slocknat
till sorg för oss alla
Men vad Du oss gjort
skall aldrig bli glömt.

Dödsfall

Lena Morén Nyhammar. I en
ålder av 75 år avled Lena Morén
Abäcksvägen 2 A Nyhammar på
Ludvika lasarett 23 september ef-
ter kort tids sjukdom.

Hon var född i Saxdalen.

Under många år arbetade hon
på skolbespisningen vid skolan i
byn innan hon sedermera fick an-
ställning vid saxbergsgruvan som
laborant, en syssla som hon hade
till pensioneringen.

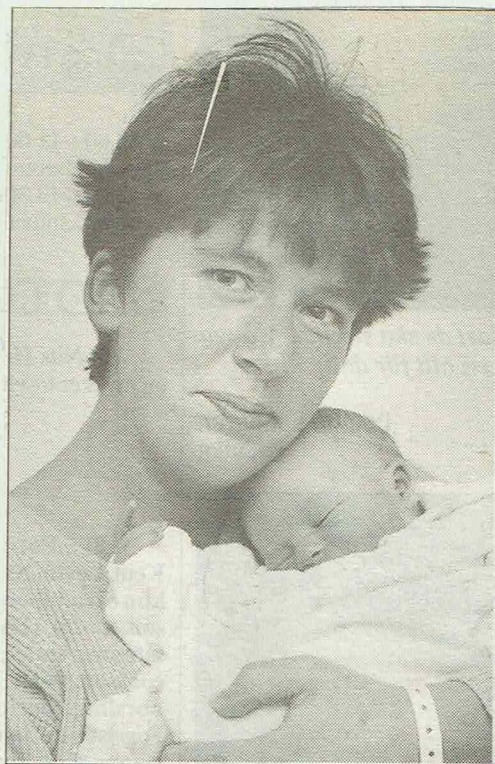
Fru Morén tyckte mycket om
att vistas i skog och mark där hon
företrädesvis sysslade med svamp-
bärplockning, en syssla som hon
för övrigt sysslade med så sent
som dagen innan hon hastigt drab-
bades av sjukdomen som kom att
ända hennes liv.

IOGT/NTO i Nyhammars mo-
tionsarrangemang hade också en
trogen deltagare i Lena Morén.

Som pensionär deltog hon ock-
så med stor behållning i resear-
rangemang som bl.a förde henne
till Norge.

Lena Moréns omsorg om sin
omgivning var omvittnad.

Hon sörjes närmast av barn,
barnbarn och barnbarns barn.

Marie Hedman och Per-Åke Hellgren på
Saxenvägen 72 i Saxdalen fick den 26 sep-
tember en pojke som ska heta Mathias. Han
var 52,5 cm lång och vägde 3 612 gram.

FOTO: GUNNE RAMBERG

SIF får leva på hoppet

LUDVIKA

Nedflyttningshotade Saxda-
lens IF fick ingen hjälp av Ös-
tansbo IS i sitt utsatta läge. De
blåa ÖIS-arna vann nämligen
lördagens derby på Björkli-
den med hela 5-1 (2-0).

Sett till första halvlek var det in-
te utan att det var synd om Sax-
dalslaget; som då borde ha varit i
ledningen.

Men ÖIS-målvakten Jonas
Bergström var omutlig. Istället
kunde hemmalaget ta sig an paus-
drycken i 2-0-ledning.

I andra halvlek var det dock
mycket Östansbo och SIF blev mer
och mer tillbakapressat.

ÖIS-tränaren Göran Törnqvist

var nöjd med vad hans killar pre-
sterade i andra halvlek.

Jonas Bergström är redan
nämnd. Bra i övrigt högerbacken
Daniel Wallin samt Roger Björnes,
som från in position som inner-
mittfältare bidrog till uppryk-
ningen i andra halvlek.

SIF-tränaren Staffan Jonsson i
hade förstås svårt att hitta ljus-
glimtar.

Simon Lorenzotti glimtade
dock till i första halvlek.

ÖSTANSBO- SAXDALEN 5-1 (2-0)

Målen: 1-0 Johan Hedberg, 2-0
Roger Björnes, 3-0 Erik Engblom,
4-0 Roger Björnes, 4-1 Christer
Fridlund, 5-1 Björn Kangas.

Värdefull för Östansbo var Roger Björnes, här t.h i en nickduell
med Saxdalens Thomas Eriksson. SIF-aren t.v är Pelle Runn-
berg.

FOTO: SARA FLODIN

Torsdag 28 september 1995

P 10 Grupp 7			
Gränges	- S-bärke	10 - 1	
LFK II	- Saxdalen	9 - 1	
V/G	- ÖIS Söder	2 - 10	
LFK II	12 9 1 2	97 - 17	28
ÖIS Söder	12 8 2 2	60 - 18	26
SFK I	11 7 3 1	47 - 34	24
Gränges	12 6 1 5	35 - 23	19
V/G	12 4 0 8	29 - 63	12
Saxdalen	11 2 2 7	22 - 45	8
S-bärke	12 0 1 11	15 - 105	1

P 13 Grupp 3			
Torsång	- Islingby	7 - 3	
LFK I	- Brage I	2 - 1	
Tunabro	- Islingby	5 - 3	
Saxdalen	- Tunabro	2 - 3	
Forssa I	12 9 3 0	47 - 16	30
LFK I	12 8 2 2	47 - 15	26
Tunabro	12 8 2 2	40 - 22	26
Brage I	12 6 0 6	50 - 26	18
Torsång	12 4 2 6	26 - 31	14
Islingby	12 2 1 9	36 - 70	7
Saxdalen	12 0 0 12	16 - 82	0

P 9 Grupp 6			
Saxdalen	- Nyhammar	0 - 0	
Gränges	- S-bärke	1 - 2	
ÖIS	- Gränges	4 - 7	
S-bärke	- Nyhammar	0 - 4	
S-bärke	- Gränges	3 - 1	
S-bärke	- LFK	2 - 2	
S-bärke	- SFK II	1 - 2	
SFK II	- SFK I	2 - 2	
LFK	13 10 1 2	68 - 26	31
SFK II	13 9 2 2	47 - 28	29
ÖIS	14 9 0 5	60 - 46	27
SFK I	12 6 2 4	54 - 33	20
Gränges	13 4 1 8	32 - 41	13
Saxdalen	14 3 3 8	25 - 55	12
Nyhammar	13 3 2 8	27 - 45	11
S-bärke	14 3 1 10	28 - 67	10

F 14 Grupp 5			
Gränges	- SFK	2 - 1	
Säter	- ÖIS	1 - 2	
Bullerm	- Säter	4 - 0	
ÖIS	- SFK	0 - 8	
SFK	12 9 2 1	37 - 9	29
Gränges	12 8 0 4	46 - 18	24
IFK Ludv	10 7 1 2	35 - 15	22
Bullerm	12 6 3 3	22 - 12	21
Säter	12 3 2 7	20 - 33	11
ÖIS	10 1 1 8	6 - 47	4
Saxdalen	10 0 1 9	7 - 39	1

Måndag 2 oktober 1995

Övrraskningar på Räfvåla föreläsningsscafé

SAXDALEN

Det blev en omfattande och
uppskattad kväll när Räfvåla
föreläsningsscafé slog upp sina
höstportar med ett minnes-
program kring Dan Anders-
son.

Åke Lundberg och Anders
Gustavsson var ansvariga för
programmet men även Björn
Jadling bidrog till underhåll-
ningen.

Räfvåla föreläsningsscafé är en
företeelse som kommit för att stan-
na.

Mycket omtyckt av den publik
som besöker cafékvällarna och
dess program.

Senaste kvällen samlade 45 del-
tagare och som vanligt höll man till
i skolans matsal.

Janne Wallman, ansvarig cafe-
chef, hälsade publiken välkom-
men och kunde berätta att kväl-
lens program skulle bli ett min-
nesprogram över Dan Anderssons
dödsdag för 75 år sedan.

Åke Lundberg och Anders
Gustavsson svarar för program-
met, som också fått namnet Min-
net och som tidigare framförts i
Dan Andersson veckan.

Mycket fin sång från Åkes si-
da till Anders dragspelsackom-

panjemang, varvas med engage-
rande diktläsning.

Det finns en sammanhållande
text i programmet och den har
skrivits av Bengt Emil Johnson.

Flera extra nummer fick duon
framföra innan det var dags för
den traditionella kaffepausen med
lingonbakelse och grädde som till-
tugg.

Under denna paus lyckades pu-
blikens att beveka de bägge aktö-
rerna att bjuda på ytterligare några
sånger.

Sedan var det dags att över-
lämna scenen åt en åhörare i pu-
blikens.

Visspelmannen Björn Jadling
fanns på plats för att uppleva den
na "Minnetas kväll" och han tack-
ade genom att sjunga två Dan An-
dersson visor och att läsa dikten
Gillet på vinden.

Kvällens publik fick också för-
mänen att förhandsköpa biljetter
till nästa cafékväll.

Den blir dock förlagd till Fol-
kets Hus eftersom man förväntar
sig många åhörare.

Den 15 november kommer
nämligen världscycklisten Mikael
Strandberg på besök.

Om han cyklar till Saxdalen el-
ler åker bil förtäljer inte historien.

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

Måndag 2 oktober 1995

Div V Södra Dalarna - slutspelad			
Sågmyra - Aspeboda	1-6		
Sundborn - St Tuna	1-5		
Grycksbo - Östansbo	5-4		
Saxdalen - Långshyttan	1-0		
Söderbärke - V/G	3-3		
Smedjebacken - Vikmanshyttan	1-6		
V/G	22 20 1 1	106 - 31	61
Grycksbo	22 15 2 5	62 - 45	47
Söderbärke	22 13 4 5	73 - 50	43
Vikmanshyttan	22 10 4 8	50 - 42	34
Östansbo	22 9 5 8	58 - 39	32
Aspeboda	22 8 8 6	61 - 48	32
St Tuna	22 9 2 11	39 - 56	29
Smedjebacken	22 7 6 9	54 - 59	27
Sundborn	22 7 0 15	39 - 59	21
Saxdalen	22 6 3 13	41 - 66	21
Långshyttan	22 6 2 14	29 - 57	20
Sågmyra	22 1 5 16	28 - 88	8

Måndag 25 september 1995

Div V Södra Dalarna			
V/G - Smedjebacken	5-2		
Långshyttan - Söderbärke	1-3		
Östansbo - Saxdalen	5-1		
St Tuna - Grycksbo	0-1		
Aspeboda - Sundborn	3-2		
Vikmanshyttan - Sågmyra	2-1		
V/G	21 20 0 1	103 - 28	60
Grycksbo	21 14 2 5	57 - 41	44
Söderbärke	21 13 3 5	70 - 47	42
Östansbo	21 9 5 7	54 - 34	32
Vikmanshyttan	21 9 4 8	44 - 41	31
Aspeboda	21 7 8 6	55 - 47	29
Smedjebacken	21 7 6 8	53 - 53	27
St Tuna	21 8 2 11	34 - 55	26
Sundborn	21 7 0 14	38 - 54	21
Långshyttan	21 6 2 13	29 - 56	20
Saxdalen	21 5 3 13	40 - 66	18
Sågmyra	21 1 5 15	27 - 82	8

Kvalfylld fotboll på flera nivåer

■ Nu drar det ihop sig till kval för Ludvika FK. Förlust 0-3 borta mot Karlstad innebär att laget i bästa fall lyckas kvala sig kvar i tvåan.

Motståndare blir i så fall Filipstad och Vagnhärad.

I Karlstad låg LFK under med 0-2 efter en kvart och fick Peter Jardeborg utvisad under samma period. Laget brände sedan två straffar och det har man naturligtvis inte råd med.

Grängesberg får ta sig an Stugsund,

Edsbyn och Brynäs i kvalet till trean, som inleds nästa lördag.

I Saxdalen jublades det i alla stugor. Laget klarade sig kvar i femman i allra sista stund, via 1-0 i ödesmatchen mot Långshyttan.

För Söderbärke blev det inget kval men det var nära. 3-0-ledning mot suveränen V/G blev till slut 3-3 samtidigt som Grycksbo besegrade Östansbo med uddamålet av nio.

SIDORNA 16-18

Bollfixering. Det var spänning i luften när Saxdalen lyckades säkra kontraktet i ödesmatchen mot Långshyttan. Här är matchvinnaren Pekka Surakka och Dzenan Dugovic uppe och står LAIK-försvaret. FOTO: PER KNUTSSON

"Fem i tolv" fixade Saxdalen nytt kontrakt

SAXDALEN

Det blir division V även säsongen 1996 för Saxdalens IF!

Detta sedan laget, i en dramatisk och direkt avgörande match mot Långshyttan, vunnit med 1-0 (0-0). Kontraktet fixat "fem i tolv" med andra ord.

Nu blir det istället Långshyttan som får ta det bittra steget ned i sexan tillsammans med Sägmyra.

Stor matchvinnare för hemmalaget blev Pekka Surakka som från 16-17 meter dunderade in segerbollen redan efter åtta minuter i den andra halvleken.

– Det här var skönt, konstaterade tränaren Staffan Jonsson efter slutsignalen. Efter sju sorger och åtta bedrävelser tog grabbarna sig samman.

Något skönspele blev det natur-

ligtvis denna soliga men kyliga oktober söndag på Furuliden. Här handlade det om mycket fight och nerver.

Matchen innehöll oerhört mycket felpass från båda sidor och detta får till stor del skyllas på mycket nerver.

I inledningen hade hemmalaget ett litet övertag men gästerna var hela tiden farliga i sina kontringar. Då i första hand genom Jonas Lundström. Denne hade bland annat en bredsida utanför stolpen i friläge.

Pekka nickade över

Hemmalagets största chans hade Pekka Surakka när han nickade över från nära håll.

Målvakten Amir Jusic gjorde sedan han jätteräddning på Magnus Lundströms närskott i början av den andra akten. Strax efter kom sedan matchens enda fullträff genom Pekka Surakka.

Efter detta backade hemmalaget och Långshyttan fick ett klart spelövertag då 1-1 hela tiden hängde i luften. Fem minuter från slut blev LAIK:s Kjell-Jonny Lilletjernbakken utvisad för sitt andra gula kort.

Trots detta var det gästerna som stormade på, även om SIF hade ett par gifta kontringar. Slutsignalen kom naturligtvis som en befrielse.

Staffan lämnar SIF

– Ja verkligen, för killarna var trötta, menar Staffan Jonsson. Vi är jättenöjda över att få vara kvar i femman. Inte minst jag själv som nu kommer att lämna Saxdalen.

På frågan varför det varit så tungt i höst säger Jonsson:

– Truppen är allt för ålderstigen. Flera saknar den "rätta hungern" och orkar inte 90 minuter.

SIF har inte spelat i sexan sedan 1959. Den här gången var man

snubblande nära att få återvända.

Deppigt i LAIK av naturliga skäl.

– Nog trodde jag att vi skulle klara det här under hösten, sukar lagbasen Maru Remsu. Det blir att gå ner i sexan och satsa på en snabb come-back.

Bäst i SIF var målvakten Amir Jusic, Pekka Surakka, Pelle Runnberg och Anders "Rättan" Karlsson.

I LAIK överbetyg till veteranerna Åke Larsson och Kent Hoffman. Vidare Jonas Lindström och Sven Lagerkvist.

HARALD LOHSE

SAXDALEN-ÅNGSHYTTAN 1-0 (0-0)

Målet: Pekka Surakka (53)
Domare: Johan Hamlin, Krylbo, något tveksam i täta situationer.

Vivis konst ska göra betraktaren glad

Sprider glädje. Vivi Sterner vill att hennes konst skall sprida glädje och visar i denna utställning vad hon menar. Alla tavlorna är målade i ljusa, klara och glada färger. FOTO MATHS HUSÄNDER

SUNNANSJÖ

Att måla handlar om att välja färger och motiv som sprider glädje till betraktaren.

Så enkelt är det, tycker Vivi Sterner från Ludvika som just nu har öppnat en av mycket få konstutställningar hon haft helt på egen hand. Platsen är Galleri Äpplet i Sunnansjö.

Vivi Sterner har målat och tecknat ända sedan barnåren.

–Men det var ju inte särskilt populärt hemma. Man skulle ju sysselsätta sig med nyttiga saker, berättar Vivi och ler åt minnet.

Nu gör hon som hon vill. Och det betyder inte bara att Vivi är medlem i Bild och Form utan att Vivi Sterner målar för fullt och är mycket produktiv.

Akvareller, etsningar ull- och sidenmålning håller henne sysselsatt.

Drygt 50 alster

Ett mått på hennes effektivitet är att utställningen i Sunnansjö består av dryga 50-talet upphängda konstverk och en del som inte fick plats.

Det allra mesta är skapat i år.

–Jag har ju haft en sån fruktansvärd lust att hålla på. Målar varje dag om jag bara kan.

Dessutom varierar sig Vivi Sterner genom att arbeta i flera olika tekniker.

Mest akvareller har det blivit men alltså även ull och sidenmålning och Grafik.

–Ja grafik är väldigt roligt att hålla på med, men man blir ju så

lortig att det tar veckor innan händerna är rena efteråt.

Vivi Sterner vill sprida glädje med sin konst, men även om denna utställning domineras av glada, klara vackra färger, visst händer det att Vivi målar mörkare också berättar hon. Säger sig måla efter humöret och alla har vi väl våra mörka stunder.

Mycket glädje

Visst är det bra när Vivi är glad. I utställningen ger hon fina prov på både glädje och kunnande.

Mycket blommor har hon målat och de är i många fall mycket detaljrika. I andra, beroende på tekniken, blir de litet mera luddiga i konturerna.

Landskapen som hon visar finns förresten, med några få undantag, inte i verkligheten.

Bräntjärnstorpet finns, liksom Vivis sommarparadis i Härjedalen, men resten är fantasimotiv, Vivis tankar överförda på duk via hennes egen hand.

Dessutom är att märka att bilderna på sitt sätt är ord.

Vivi tittar på sin bild av en strand och läser ur minnet upp den dikt som hör till. Vid många av bilderna har hon också satt upp tillhörande texter.

En egen liten sagofigur har Vivi Sterner.

Pyril heter han, ett litet skogstroll som hon gärna återkommer till och avbildar i miniatyrtavlor.

Pyril han är en liten filosof och naturälskare och har fått en egen liten avdelning i utställningen.

TOMMY HELLSING
0240-88213

Dödsfall

Signe Johnson, Saxdalen. I en ålder av 94 år har Signe Johnson, Oxbrovägen, avlidit den 3 oktober.

Den bortgångna var född och uppväxt i Ljusdal i en familj där båda föräldarna var lärare. Det blev också, efter realskolan, lärarseminarium i Stockholm för Signe Johnson, född Hydén.

Som nyutexaminerad tillträdde hon år 1921 en lärartjänst i Saxdalen för elever i årskurs 3. I mitten på 30-talet kom lärarjobbet att bli av mera sporadisk karaktär genom att hon bildade familj och blev sin make, köpmannen Arnold Johnson behjälplig i hans affärsrörelse. Dels kom hon att förestå butikens mjölkförsäljning, som på den tiden tappades på kruka, dels tillagade hon affärspersonalens luncher.

Kontakten med skolan och de elver som hon själv haft och utbildat behöll hon långt upp i egen ålder. Ett annat intresse som låg henne varmt om hjärtat var botanik, växtlära och växtforskning.

Signe Johnson tillhörde under en lång följd av år Saxdalens kyrkliga arbetskrets och hon var även aktiv i Rävåla blandade kör.

Närmast sörjande är sonen Bengt Emil med hustru Kerstin samt barnbarn.

Vår kära

Signe Johnson

* 1 september 1901

insomnade stilla i dag.

Saxdalen 3 oktober 1995

Bengt Emil och Kerstin

Klas

Sara och Stefan

Christoffer

Henrik och Marie

Kristian

Klara

Sven Ståhl

Övrig släkt och vänner

Ej blir det natt

fast ögat icke bländas

Ej blev det natt

(blott denna sol försvann).

Werner Aspenström

Begravningsgudstjänsten äger rum i Grangärde kyrka lördagen den 14/10 kl 11.00. Efter akten inbjudes till minnesstund på Morhagen.

Torsdag 5 oktober 1995

18 matcher för knattar på Räfsnäs

LUDVIKA

Den andra upplagan av LFK-träffen i fotboll för knattar genomfördes på söndagen i Räfsnäs.

Sex lag födda 1987 och sex födda 1988 kom till start över 2x15 minuter i 18 matcher.

I den yngsta gruppen visade Saxdalens IF att det finns "morgondagare" att hämta. Grabbarna vann nämligen alla sina tre matcher med målen 19-2!

Än finns det hopp för Per-Åke Persson och hans medhjälpare i Saxdalen...

Bland 8-åringarna var det Östansbo som plockade åt sig maximala tre segrar.

En rolig heldag för ungdomarna, men närmare sju timmars spel blev kanske i mesta laget för de flesta.

Resultat:

P födda 1988

LFK-Nyhammar 7-2

Mål L: Joakim Olsson och Filip Kanovic 2, Johan Wermé, Jo-

nas Fredén och Joakim Persson. N: Maria och Joakim Andersson.

Sunnansjö-IFK Grängesberg 0-3

G: Mattias Wenstedt 3.

Östansbo-Saxdalen 2-8

Ö: Anders Ryman och Johan Hellström.

S: David Rosén 6 och Patrik Ruus 2.

Nyhammar-IFK Grängesberg 1-2

N: Madelen Nykvist, G: Markus Brix och Tobias Backman.

Sunnansjö-Östansbo 0-5

Ö: Kristian Molander, Linus Wilhelmsson, Johan Åslund, Robert Kull och Johan Nilsson.

LFK-Saxdalen 0-2

S: David Persson och Anders Lindblad.

Nyhammar-Östansbo 3-5

N: Joakim Anderson och To-

bias Eriksson, Ö: Johan Hellström 2, Tobias Pettersson, Jesper Gunnberg och Kristian Molinder.

IFK Grängesberg-LFK 3-3

G: Mattias Wenstedt 3, L: Filip Kanovic 2 och Robin Magnell.

Saxdalen-Sunnansjö 9-0

David Persson 5, Patrik Ruus 3 och Andreas Lindblad 1.

P8

LFK 1-Östansbo 2-3

L: David Eriksson och Rickard Daniels, Ö: Johan Andersson 2 och Markus Lind.

Smedjebacken-Nyhammar 0-4

N: Jon Jansson 2, Joakim Stenkvist och Johannes Björk.

LFK 2-Grängesberg 9-0

L: Tobias Hinz 2, Kenny Ekman 2, Joakim Odnegård 2, Robert Nyström, Per Pettersson och Jonas Hänsch.

Nyhammar-LFK 1 6-0

N: Robin Sjöppälä 3, Mats Haag 2 samt Johannes Björk.

Östansbo-Smedjebacken 3-2

Ö: Jesper Andersson 3, SFK: Joakim Björänge 2.

Grängesberg-LFK 1 0-3

L: Anders Rindewall, Joakim Sääf och Marcus Karlsson.

LFK 2-Smedjebacken 5-2

L: Tobias Hinz, Kenny Ekman, Lars Berg, Robert Nyström och Nicklas Greberg, S: Stefan Lindgren och Daniel Landberg.

Grängesberg-Östansbo 2-5

G: Gustav Jakobsson och Anders Andersson, Ö: Jesper Andersson 3, Jesper Byhlin och Fredrik Andersson.

LFK 1-LFK 2 2-2

1: André Hjelte och Alexis Määte-Winkler, 2: Kenny Ekman och Joakim Odnegård.

Torsdag 5 oktober 1995 7

P 10 Grupp 7

SFK I	-	Saxdalen	3 - 1
LFK II	12	9	1 2 97 -17 28
SFK I	12	8	3 1 50 -35 27
ÖIS Söder	12	8	2 2 60 -18 26
Gränges	12	6	1 5 35 -23 19
V/G	12	4	0 8 29 -63 12
Saxdalen	12	2	2 8 23 -48 8
S-bärke	12	0	1 11 15 -105 1

F 14 Grupp 5

ÖIS	-	IFK Ludv 1 - 4
SFK	12	9 2 1 37 -9 29
IFK Ludv	11	8 1 2 39 -16 25
Gränges	12	8 0 4 46 -18 24
Bullerm	12	6 3 3 22 -12 21
Säter	12	3 2 7 20 -33 11
ÖIS	11	1 1 9 7 -51 4
Saxdalen	10	0 1 9 7 -39 1

Risk för vattenplaning

GRÄNGESBERG

Vägen som går mellan Grängesberg och Saxdalen har nu två körbanor som ser ut som två liggande treor.

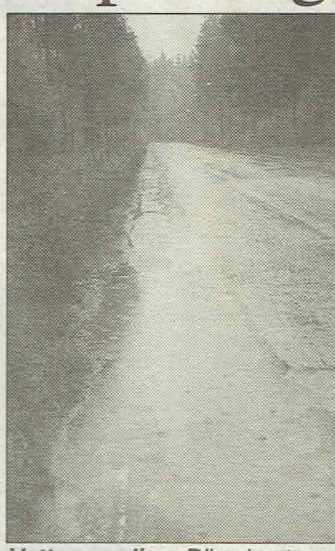
Höga dikeskanter och nerkörda hjulspår gör att vatten samlas i stora pölar efter vägen.

Dikesrenen efter vägen mellan Grängesberg och Saxdalen har inte grävts ur på flera år. Detta har fått till följd att växtligheten tagit överhand samtidigt som vägbans kanter har sjunkit.

När det regnar samlas därför väldigt mycket vatten på vägbanan och blir liggande i de hjulspår som finns i asfalten.

Eftersom dikeskanten ligger högre än vägbans ytterkant så rinner inte vattnet av vägbanan och ner i diket. Det vatten som samlas på vägbanan är ofta i stor mängd och kan vara en olycksfallsrisk med vattenplaning som följd.

Trafikanter som ofta färdas efter vägen har flera gånger påtalat olägenheterna. Dessutom är trafiken på vägen ofta av den tyngre sorten med timmerbilar till Grangärde och Nyhammar.

Vattensamling. Dikeskanterna efter vägen mellan Grängesberg och Saxdalen ligger så högt att vatten som samlas på vägen inte kan rinna ner i vägkantens dike.

Dikeskanterna bör skäras utav så att vatten kan rinna ner i diket och diket bör också grävas ur, all för att göra vägen mer trafiksäker.

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

Måndag 9 oktober 1995

Pekka vann överlägset men priset det tog tvåan

Måndag 9 oktober 1995

SAXDALEN

För fem år sedan satt Pekka Anderman banrekord i landsvägslöppet Ljungåsrundan.

I lördags var 30-åringen tillbaka och vann igen även om tiden var nästan fem minuter sämre än banrekordet.

Ändå var kanske tvåan Ulf Lundengård, Kvarnsveden, den gladaste av de två. Han fick nämligen med sig ett halvt kilo silver hem till Borlänge, det vandringspris som Ulf nu tog hem för gott.

– Nu får jag nytta av kassaskåpet jag vann i Mora, flinade Ulf.

För det blir i det han tänker låsa in silvertackan.

Pekka Anderman, bosatt i Borlänge men tävlande för stockholmsklubben Flemingsberg, tog också hem bergspriset på Ljungåsen.

– Jag fick en lucka till Ulf efter cirka åtta kilometer och i fortsättningen sprang jag ensam, berättade Pekka, som drog ifrån när det gick utför.

– Jag är alldeles för klen att hålla fart när det går uppför.

Tre minuters marginal

Segermarginalen på den 23 kilometer långa banan blev till slut nästan tre minuter.

Anderman sprang Ljungåsrundan för första gången redan 1982 men de senaste åren har han valt andra tävlingar.

– Det här blev en bra genomkörare för maratonloppet i Frankfurt, konstaterade segerherren.

På 16:e plats kom Stig Söderström, Kvarnsveden, som sprungit samtliga Ljungåsrundor. Det som gick i lördags var det 15:e i ordningen.

En förkyld Håkan Flink, Ludvika FFI, låg med i täten men orkade inte och bröt.

Damklassen vanns av Anita Westling, IRIK, och bland motionärerna var hemmasonen Rolf Pålsson snabbast.

Heros-talangen Conny Ekstrand

Jubileumssegrare. Pekka Anderman vann den 15:e upplagan av Ljungåsrundan och fick lagerkransen av lilla kranskullan Linda Falk.

FOTO: GUNNE RAMBERG

vann den sju kilometer långa NLT-joggen.

Sabotage

Saxdalens IF kunde glädja sig åt ett större startfält i går än i fjol.

52 löpare deltog på långa banan och 71 på den korta banan.

Tyvärr drabbades tävlingen av ett sabotage. Natten till lördag hade banmarkeringar tagits bort eller vänts åt annat håll.

Nu upptäcktes det hela innan start och nya markeringar sattes ut.

TORBJÖRN SVENSSON

Fotnot: Resultaten återfinns på Resultatbörsen.

FRIIDROTT

Ljungåsrundan.

Herrar 23 km: 1. Pekka Anderman, Flemingsberg 1.18.04, 2. Ulf Lundengård, Kvarnsveden 1.29.84, 3. Tomas Jansson, Kvarnsveden 1.22.48, 4. Ove Olsson, Kvarnsveden 1.24.14, 5. Tomas Thim, Ludvika 1.24.37, 6. Tommy Nilsson, Kvarnsveden 1.26.37, 7. Matti Linno, Strömnäs Piteå 1.27.42, 8. Peter Wiker, Hällefors 1.28.34, 9. Mats Danielsson, Loos 1.29.25, 10. Mats Alm, Kvarnsveden 1.29.31, 11. Lennart Åkerström, Grängesberg 1.34.24, 12. Tomas Blomqvist, Heros 1.36.35, 13. Mats-Olov Olsson, Kvarnsveden 1.39.53, 14. Magnus Bodare, Domnarvet 1.40.43, 15. Sverre Nilsen, Ludvika 1.52.18, 16. Stig Söderström, Kvarnsveden 2.06.10, 17. Boije Strömberg, Ludvika 2.10.05.

Damer 23 km: 1. Anita Westling, IRIK 1.44.47, 2. Anna Norgren, Kvarnsveden 1.32.42, 3. Lena Johansson, Heros 1.54.51, 4. Susanne

Sander, Smedjebacken 1.54.51, 5. Lotta Tunbjörk, Ludvika 2.08.55, 6. Birgit Sarenbrant, Saxdalen 2.28.02, 7. Kristina Hedblom, Saxdalen 2.29.47, 8. Linnea Jakobsson, Saxdalen 2.57.19.

Herrar motion, 23 km: 1. Rolf Pålsson, Saxdalen 1.35.42, 2. Ove Wikman, Källbotten 1.36.21, 3. Lars Persson, Vulcanus 1.41.03, 4. Stig Bergkvist, Hagunda 1.41.31, 5. Henrik Almkvist, Ludvika 1.42.41, 6. Janne Frisk, Blötberget 1.44.24, 7. Nils Larsson, Hällefors 1.44.44, 8. Jonas Linder, ABB 1.44.52, 9. Per-Arne Eliasson, Kvarnsveden 1.47.17, 11. Sven-Erik Åkerman, Ludvika 1.49.13, 12. Ove Norman, Smedjebacken 1.49.19, 13. Staffan Nilsson, Ludvika 1.50.47, 14. Magnus Bergqvist, Hagunda 1.50.52, 15. Sören Dombert, Kupolen 2.04.49, 16. Sven Wernfeldt, Ludvika 2.08.28, 17. Esko Iso Heinemi, Borlänge 2.14.18.

NLT-joggen 7 km: 1. Conny Ekstrand, Heros 22.33, 2. Peter Jansson, Kvarnsveden 23.01, 3. Mikael Ekstrand, Heros 24.44, 4. Ted Dahlgren, Hällefors 25.30, 5. Magnus Hansson, Tumba 25.42, 6. Leif Pettersson, Heros 25.45, 7. Jörgen Grund, ABB IF 26.48, 8. Jonny Isaksson, Källbotten 27.03, 9. Jens Börjesson, ABB IF 27.37, 10. Oddbjörn Evensen, Risberget 27.47, 11. Andreas Jansson, Ludvika 28.00, 12. Joel Stenquist, Saxdalen 28.03, 13. Sven-Erik Nykvist, Heros 28.08, 14. Bengt-Göran Zäther, Smedjebacken 28.10, 15. Håkan Nordqvist, Heros 28.14, 16. Leif Bolman, Heros 28.28, 17. Anders Jansson, Ludvika 28.34, 18. Ulla Rosenqvist, Hällefors 28.45, 19. Sven-Olov Dahlgren, Hällefors 29.07, 20. Lars-Olov Frisk, Saxdalen 29.07, 21. Leif Ström, Heros 29.31, 22. Lars Dahlström, Sunnansjö 29.51, 23. Anders Ekstrand, Heros 29.55, 24. Madeleine Danielsson, Garpenberg 29.57, 25. Bo Leonardsson, Smedjebacken 30.00, 26. Mats Lindström, ABB IF 30.48, 27. Tommy Gustavsson, Smedjebacken 30.48, 28. Bertil Johansson, Ludvika 31.34, 29. Katarina Sternbäck, Heros 31.44, 30. Per Inge Eliasson, Borlänge 32.01, 31. Svante Löfström, Hällefors 32.16, 32. Örjan Tunbjörk, Källbotten 32.20, 33. Lars Druvefors, Källbotten 32.50, 34. Göran Kjerfth, Hällefors 32.51, 35. Håkan Andersson, Norrbärke 33.02, 36. Eero Kilpala, Hällefors 33.04, 37. Mats Westerberg, Kolsva 33.12, 38. Mats Nyberg, ABB IF 33.37, 39. Tobias Johansson, Ludvika 34.05, 40. Åke Norberg, Källbotten 34.24, 41. Ola Persson, Norrbärke 34.27, 42. John Sandblad, Grängesberg 34.38, 43. Nils-Erik Nyholm, Grängesberg 34.42, 44. Kenneth Hammar, Norrbärke 36.43, 45. Gunnar Lindqvist, ABB IF 37.47, 46. Arne Larsson, ABB IF 38.25, 47. Margareta Karlsson, Källbotten 38.28, 48.

Marjatta Sihvonen, Källbotten 39.11, 49. Lars Asplund, Hällefors 39.37, 50. Göte Kiltäpp, Djurmo/Sifferbo 41.27, 51. Andreas Karlsson, Smedjebacken 41.58, 52. Kent Falk, Saxdalen 41.58, 53. Lisbeth Örtlund, Smedjebacken 42.25, 54. Lena Sjöholm, Smedjebacken 42.25, 55. Frida Persson, Ludvika 42.39, 56. Anne Jagsten, Ludvika 42.40, 57. Niklas Wählander, Saxdalen 48.56, 58. Johannes Graaf, Saxdalen 48.56, 59. Joakim Schött, Saxdalen 57.47, 60. Marie Graaf, Saxdalen 61.21, 61. Johannes Sarenbrant, Saxdalen 95.02, 62. David Sarenbrant, Saxdalen 95.04, 63. Marcus Friberg, Saxdalen 95.05.

...och stort tack till samtliga sponsorer som bidragit med priser och funktionärer som medverkade till att årets upplaga av Ljungåsrundan blev mer än lyckad.

Tävlingsled. Saxdalens IF

Storstrejken i kommunen

Krävde betalt. Rune Heij, skolvaktmästare stegade fram vid samlingen utanför Stadshuset och krävde betalt för det jobb han gör.

FOTO: GUNNE RAMBERG

Strejkande i demonstration: Kritik mot kommunledningen

LUDVIKA
Cirka 1 000 kommunanställda gick i ett demonstrationståg på torsdagen. De gick från Sporthallen via centrum till Stadshuset.

I sitt tal gick Ann Marie Lindström, avdelningsordförande i SKTF, till hårt angrepp på de politiker som bara tänker på vad de ska göra under konflikten och inte ägnar en tanke åt att få slut på konflikten.

På torsdagsmorgonen gick 500 medlemmar i Kommunal i strejk. Klockan tio fick de strejkande stöd och hjälp av drygt 250 SKTF:are.

En stor del av de strejkande från de båda förbunden samlades vid Sporthallen och gick till Stadshuset. På vägen passerade de bland annat gågatan.

Vid Stadshuset samlades de strejkande och bland annat Ann Marie Lindström höll tal.

Olämpliga bilder

Hon gick till angrepp mot massmedia som visar bilder på barn som inte får sparka fotboll och hävdade att syftet skulle vara att få de kommunalanställda att känna skuld inför att fortsätta med strejken.

– Vi är inte oberörda och visst tycker vi att det är tråkigt att barnen inte kan spela fotboll på grund

Kommunalare i tåg. Cirka 1 000 kommunanställda gick med i demonstrationen som arrangerats på torsdagen.

FOTO: GUNNE RAMBERG

av konflikten. Men det är inte vi som skall känna skuld.

– De som skall känna skuld är våra ledande politiker som låter detta ske. För det enda de tycks diskutera är vad de måste göra under pågående konflikt, vem som skall öppna, sortera och köra ut post.

Lindström fortsatte:

– Politikerna pratar inte om vad de borde göra för att hitta en skälig lösning och en vettig överenskommelse. Som politiker har de

förmodligen inte förstått sin roll anser vi från de fackliga organisationerna.

Allmänt stöd

Även Siv Hjalmar, sektionsordförande i Kommunal, angrep de ledande politikerna, främst lokalt. Men även kommunledningen fick hård kritik för att den inte har agerat.

Hon tackade för det stora stöd som de strejkande har fått från all-

mänheten.

Rune Heij, vaktmästare vid skolorna i Sunnansjö och Saxdalen, tog även han till orda vid demonstrationen.

– Det är helt klart att vi som är anställda inom kommunen gör ett bra jobb och det skall vi ha betalt för, hävdade Rune Heij.

SVEN THOMSEN
0240-88206

Strejkledare. Ann Marie Lindström, avdelningsordförande i SKTF, gick till hårt angrepp på politikerna som hon anser bara ägnar sig åt att lösa olika problem under konflikten, istället för att försöka lösa konflikten.

Måndag 9 oktober 1995

Håll i nu, facken

Måste i strejkens tider ta till pennan. Satt på morgonen och fikade när jag höll på att få mackan i halsen, då jag läste att Karl-Erik Nergård (m) påstod att vi kommunanställda hade bra betalt. Kan- ske i så fall inom SKTF, men det tvivlar jag på, annars vore de inte med i strejken, vad jag kan förstå.

Om Karl-Erik tycker att 12.600 kronor är mycket efter 20 till 25 års tjänst åt Ludvika kommun, då vet jag inte. Om andra kommuner tjänar mindre än det, så är strejken ännu mer befogad med råge.

Om jag som fastighetsskötare har två skolor att sköta om, Saxdalen och Sunnansjö, samt två dagis, två fritids och två bostäder i Saxdalen skulle tjäna cirka 14 000 - 15 000 kronor så skulle även jag vara nöjd. Och skulle jag tjäna 20 000 - 25 000 så skulle jag inte ens yttra mig.

Nej, den här strejken är mer än väl befogad. Vi har precis alla med oss, utom de som tjänar bra förstås.

Nån jävla ordning får det allt vara nu som Hermansson sa en gång. Sedan när ett avtal går ut ska när nästa avtal är klart, detta betalas ut retroaktivt från den dagen när förra avtalet avslutades, annars kan man slopa den uppgörelsen. Samt ett treårsavtal är alldeles för lång tid. Det händer

mycket på tre år, alldeles för mycket.

Det här med ungdomar och andra som kommer ut och arbetar extra emellanåt, speciellt gräsklippning, rensning med mera och tjänar cirka 10 000 - 11 000 kronor. Inget ont om det, men nog blir vi lite förvånade i bland när de berättar. Men det är inget ont att tjäna pengar.

Nu får alla som säger, du är ju kommunanställd så du jobbar väl inget, nu slår vi igen så nu får alla se om ni tycker att vi arbetar eller inte. Nu visar det sig.

Men gnället börjar visa sig redan. Nej, håll ut nu SKAF och SKTF, nu vill vi ha betalt. Om vi fick lika mycket som Karl-Erik Nergård så skulle vi också vara nöjda säger alla som läste Nya Ludvika Tidning den 4 oktober, då vi alla fick morgonfikat i halsen.

Utan oss som arbetar så hade de överordnade inte sin höga lön och då behövde de inte ens finnas. Jag kan inte tänka mig att en enda människa i detta land gör rätt för en miljon, varken Volvochefen eller Postchefen med flera. Sedan myglas det ändå på ena eller andra viset. Nej, fy för den lede.

Fastighetsskötare
Rune Heij

F 14 Grupp 5				
Saxdalen	–	ÖIS	3	– 4
IFK Ludv	–	Saxdalen	6	– 1
SFK	12	9 2 1	37	– 9 29
IFK Ludv	12	8 1 3	42	– 20 25
Gränges	12	8 0 4	46	– 18 24
Bullerm	12	6 3 3	22	– 12 21
Säter	12	3 2 7	20	– 33 11
ÖIS	12	3 1 8	14	– 51 10
Saxdalen	12	0 1 11	11	– 49 1

Torsdag 12 oktober 1995

Mor
Svärmor
Farmor

Rut Wetterkrantz

* 8/9 1910

Du har nu stilla insomnat,
saknad, men i ljust minne
bevarad.

Saxdalen 3/10 1995

Lars-Åke och Marita
Mikael, Stefan
Släkt och vänner

Nu slut är smärtan
Du funnit frid
och lämnar hjärtan
som saknar Dig.

Begravningsakten äger rum i
Grangärde gravkapell lördag
28/10 kl 11.00. Efter akten in-
bjudes till en stunds samvaro
på Saxenborg. Hellre ett bi-
drag till Cancerfonden än
stora buketter pg 90 19 51-4.

Änkefru Rut Wetterkrantz,
Saxdalen. Änkefru Rut Wetter-
krantz, Saxenvägen 17 Saxdalen,
har avlidit i en ålder av 85 år.

Hon var född och bördig från
Norrbotten men kom i samband med
giftermål med framlidne maken
Hjalmar Wetterkrantz att flytta till
Saxdalen.

Där drev paret under flera år
ett mindre jordbruk. Arbetet med
detta och familjen upptog det mesta
av tiden. När det blev tid över
ägnade hon sig gärna åt vävning.

Närmast sörjande är son, son-
hustru och barnbarn.

Fredag 20 oktober 1995

TRE TYCKARE

**Om vi säger Mo-
na Sahlin, vad sä-
ger Du då?**

– Jag säger att det börjar bli
tjätigt med hela den här his-
torien.

Ronny Heij Saxdalen

Tisdag 17 oktober 1995

Rör inte våra skolor

Vill ha skolan kvar. Barn och föräldrar från Saxdalen kräver att de skall få ha sin skola kvar.

Fler hundra protesterade utanför stadshuset

LUDVIKA

När ledamöterna i kommu-
nens budgetberedning kom till
stadshuset på måndagsmorgo-
nen möttes de av 200 barn
och föräldrar som krävde att
få ha skolan kvar i Håksberg.

En stund senare på för-
middagen var det dags för
barn och föräldrar från Sax-
dalen att ställa samma krav.

Barn- och ungdomsnämnden
måste spara pengar och för att kla-
ra sparkraven lutar det åt att man
tvingas stänga två skolor. Två av
de hotade skolorna är Håksbergs
skola och Saxdalens skola.

På måndagsmorgonen samla-
des barn och föräldrar från båda
skolorna utanför stadshuset för att
protestera.

I Håksberg hade man samlat in
namnlistor med nästan 800 namn
som protesterade mot nedlägg-
ningen av skolan i Håksberg.

Stål lyssnar

Hem och Skolas ordförande
Kjell Pettersson överlämnade
namnlistorna till kommunalrådet
Roger Stål (s).

– Jag ska till mig det här och jag
tycker att det är bra att föräldrar
och elever säger till hur de vill ha
det, kommenterade Roger Stål.

Kjell Pettersson hävdar att sko-
lan i Håksberg behövs bland annat
för att få en helhet i verksamheten.

– Det finns både dagis, försko-
la och skola. Ska barnen först gå
på dagis i Håksberg och sen flyt-
ta till en skola i Ludvika får de
skaffa nya kompisar flera gånger,
då är det bättre att de får vara i
Håksberg tills de skall börja i hög-
stadiet, anser Kjell Pettersson.

100 jobb borta

Även föräldrarna i Saxdalen
har reagerat starkt på hotet om att
skolan riskerar att läggas ned.

Anna Karin Fridlund, ordfö-
rande i föräldrarföreningen, över-
lämnade en skrivelse till Roger
Stål där byborna protesterar mot
planerna på att lägga ned Saxda-
lens skola.

Hon anser att det skulle vara
katastrof för hela byn om skolan
försvinner.

– Vi har på några år tappat 100
arbetstillfällen i Saxdalen och nu
arbetar det nya byalaget hårt för att
få tillbaka affären och mycket olik-
a fritidsaktiviteter bygger på att
skolan finns i byn, hävdar Anna
Karin Fridlund.

Under förmiddagen var det in-

Demonstranter. Cirka 200 barn och föräldrar från Håksberg demonstrerade på måndagsmorgonen utanför stadshuset.

en delegation från Saxdalen till
stadshuset för att visa sitt miss-
nöje.

Men Roger Stål kunde inte lo-
va att skolorna blir kvar.

– Vi har en ambition att det
skall finnas byskolor, men av eko-
nomiska skäl kan vi tvingas lägga
ned verksamheten vid ett par.

SVEN THOMSEN
0240-88206

FOTO: GUNNE RAMBERG

Nästan 800 namn. Kjell Pet-
tersson överlämnade namnlis-
tor med protester mot nedlägg-
ningen av Håksbergs skola till
kommunalrådet Roger Stål (s).

Trolleri med Mr Udd

SAXDALEN.
Ägg försvinner, flaggor byter färg och barnen häpnar.

När trollkonstnären Mr Udd uppträder kan det mesta hända.

På fredagsförmiddagen gästade Mr Udd Saxdalens skola. Ett 40-tal förväntansfulla barn hade samlats i gymnastiksalen.

Humoristisk show

Med sin fartfyllda och humoristiska show gjorde Mr Udd inte någon besviken. Extra populär blev han när barnen i publiken aktivt fick delta i trollkonsterna.

Mr Udd heter egentligen Anders Udd och är bosatt i Falun. När han inte trollar arbetar han som vakt-

mästare på Falu lasarett eller undervisar i karate.

Oljemålningar

Förutom att trola bort saker och ting är Anders Udd även kunnig på oljemålning och han dekorerar själv sin rekvisita.

Som Mr Udd har han blivit mycket populär bland barn men även hos vuxna. Han säger själv att trollar för alla mellan noll och hundra år.

Välkänd

Uppträdandet i Saxdalen innebär att Mr Udd börjar bli en välkänd trollkonstnär i Ludvika kommun. För ett par månader sedan gjorde han ett antal uppskattade föreställningar på bibliotek i Ludvika.

KASPER NORLING

TROLLKONSTNÄREN MR UDD gästade under fredagen Saxdalens skola och bjöd på en mycket uppskattad föreställning. NÄR MR UDD uppträder använder han sig ofta av barnens hjälp.

Terräng

Resultat från Norrbärke SK:s KM i terränglöpning på elljusspåret i Björnsjö i lördags:

P9-10, 1,5 km: 1) Rickard Björänge, 7.09, 2) Martin Johansson, 7.23, 3) Per Isrsaelsson, 7.32, 4) Johan Wäre, 8.07, 5) Johannes Jespersen, 8.40

F9-10, 1,5 km: 1) Maria Hagström, 7.39, 2) Anna Hagström, 8.27, 3) Emmelie Rajalakso, 11.54

P13-14, 2,5 km: 1) Jonas Boström-Björänge, 11.23

F13-14, 2,5 km: 1) Anna Svbensson, 14.19

Damer, 4,2 km: 1) Maria Johansson, 20.50, 29 Sofia Norgren, 24.38

Herrar, 8,4 km: 1) Juhanni Ronkainen, 38.38, 2) Anders Finn, 38.47, 3) Jan Hagström, 40.04, 4) Tommy Gustavsson, 41.42.

Resultat från Saxdalens IF:s KM i terräng, som avgjordes i lördags:

H 7-8 år 600 m: 1. Daniel Arvidsson, 2.48, 2. Patrik Ruus, 3.07.
D 7-8 år 600 m: 1. Klara Stenqvist, 3.20.

H 9-10 år 1,4 km: 1. David Sarenbrant, 6.12, 2. Magnus Arvidsson, 7.00, 3. Emanuel Fridlund 7.36, 4. Felix Padilla, 8.17, 5. Robert Träff, 8.26.

D 9-10 år 1,4 km: 1. Linda Falk, 8.19.

H 11-12 år 2,5 km: 1. Alexander Fridlund, 12.37, 2. Kent Falk, 14.19, 3. Victor Stenqvist, 14.42.

H 13-14 år 2,5 km: 1. Felipe Padilla, 12.18, 2. Johannes Graaf, 15.51.

H 15-16 år 4,6 km: 1. Joel Stenqvist, 20.06.

D 15-16 år 4,6 km: 1. Kristina Hedblom, 28.42.

Herrar 2x4,6km: 1. Lasse Fris, 42.49, 2. Rolf Pålsson, 42.53.

Onsdag 18 oktober 1995

Sång- och musikgruppen Saxdalingarna har varit ute och rört på sig. (- Hä kan ju va roligt å kôm ut så än sir att int väla ä bräfodra i Stensbo!).

Tacka Berith Bohm för det. Det var hon som skvallrade för dom som hade hand om'et vid helgens Seniormässa i Nacka Strand att det fanns ett rackarns trivsamt gäng från en liten (nåja) by i

PR för Saxdalen i Nacka

Grangärde som både kunde spela och sjunga.

Arrangörerna viftade med checkblocket och Olle Wallman och gänget klev på bussen från Sunnansjö till Nacka.

Självklart blev det succé och numera vet varenda människa i

stockholmstrakten vem Rusbo Per-Erik och Dan Andersson är.

Det blev en heldag (och halv natt) i Stockholm och hela gänget passade på att kika på Björn Skifs och gänget i "I hetaste laget" på Cirkus.

Särn'gut'n Evert Halvarsson

som känner pappa Anders Skifs sen förr knallade in bakom scenen och hämtade Björn, drog ut honom i foajén och tackade för showen genom att låta hela skocken från byn mellan Sörbyn och Nörbyn sångarhylla vansbropojken Skifs.

Han lär ha tagit det hela med fattning.

Och viss förtjusning.

Inpasset 951018

Upp till kamp för Saxdalens skola

Nu är måttet rågat, Saxdalen riskerar bli totalt slut. Vi frågar oss alla varför vi är så motarbetade av Ludvika kommun? Kommunrådet Stål sade på ett möte i Saxdalens Folkets Hus: "Vad är det som säger att en skola ska vara kvar?"

Redan då läste vi mellan raderna, fast inte kommunrådet trodde att vi gjorde det.

Tas skolan bort är det precis slut för byn och det får inte ske. Nu får vi, ta mig f-n, hjälpas åt alla bybor. Komma till Folkets hus om det så blir kö ända ner till Lasses Glas. Nu får ni inte sitta hemma och se på TV. Nu brinner det i knutarna.

Vi blev lovade en ny gymnastiksal, men pengarna drogs in i vanligt. Ungdomarna har ingenting att göra om kvällarna.

Skolan är sista hoppet för byn Saxdalen, för ungdomen och all befolkning.

Jag sade på ett möte i våras att dom tycker och tänker så här: "Jaså, är det byn med kolera".

Om alla politiker ser vad som hänt med Saxdalen under åren så man ha Saxdalens skola kvar. Tänk er för innan ni gör något drastiskt!

Det finns så många skolor i Ludvika så vi tycker politikerna kan börja dra in där. Det blir billigare också, för då slipper kommunen betala dyra skolresor.

Det skulle vara roligt att veta vad alla resor redan kostar hit och dit. Det är nog inga småsummor. Nej, hög kommunalskatten om vi har så dålig ekonomi i kommunen. Fast vi har redan landets närapå högsta skatt. Det är inte klokt hur det har blivit.

Fler och fler blir arbetslösa, vem ska jobba in pengarna till försäkringskassan, socialen, arbetsförmedlingen och vete tusan allt som de som inte arbetar får sina pengar ifrån. De som verkligen behöver en slant till hjälp, de får inte något. Jag skulle kunna räkna upp flera som sökt hjälp men inget fått.

Vi har hur mycket pengar som helst till EU. Vi har pengar till knarkbron till Danmark med mera. Men vårt eget land kan vi inte ta hand om ens, fast allt egentligen är allas våra skattepengar.

När vi ska ha på ökt i offentliga sektorn då måste vi strejka för de stackars kronorna, vi får slåss för livet för varje öre. Även vi gör ett arbete. Utan oss stannar Sverige, om vi slog till ordentligt. Håll i nu facken och befolkningen i Saxdalen: Visa vart skåpet ska stå!

Fastighetsskötare Rune Heij
Saxdalen och Sunnansjö

Glada saxdalingar. Nymätta rävvålingar utanför bussen i Hummelsta på väg mot succé i Nacka.

FOTO: BERTIL DANIELSSON

Fredag 20 oktober 1995

Björn i Saxdalen och Nyhammar

NYHAMMAR

Nu är Nalle i farten. Förra torsdagen var en björn synlig i Nyhammar och i söndags såg Leif Lindström honom på Saxberget.

Rapporterna från Nyhammar handlar om en svamplockare som i trakterna av Hafstjärn-Stenberget såg nalle.

Från början uppfattades björ-

nen som en myrstack. Vilket inte var hela sanningen. Bland myror och barr stack nämligen en björn upp i hela sin prakt.

Leif Lindström var för sin del 100 meter från björnen.

En fjolårsunge, som han uppfattade den. På ett hygge cirka en kilometer från byn Saxdalen kunde Leif, som för egen del var ute i älgskjattsärendet och även hade sin hund i följe, iakttä björnen.

Som enligt Leifs teorier, bygg-

da på att älgstammen varit som bortblåst, kan ha vistats i området under en längre tid. Älgar avskyr nämligen björnar som pesten.

I vilket fall som helst så kunde Leif under minst tio minuter följa björnens förehavanden och där han ena stunden levde rövarn i en myrstack för att den andra klättra i en trädstam.

Lördag 21 oktober 1995

K G KARLQVIST

Hot mot Saxdalen

■ Saxdalens byalag slår fast att man inte kan acceptera att skolan i Saxdalen läggs ner.

Detta skrivs i ett brev som ställts till kommunfullmäktige och kommunalrådet Roger Stål.

Efter alla de nedläggningar som

drabbat Saxdalen under 80 och 90-talet är en nedläggning av skolan en katastrof. Ingen kommer att vilja flytta till byn som får en medelålder som snabbt stiger i höjden, slår man fast i brevet.

SIDAN 10

Skolhot vållar protester

SAXDALEN

Saxdalens byalag skriver ett brev till kommunfullmäktige och kommunalrådet Roger Stål med anledning av hotet om nedläggning av Saxdalens skola. En åtgärd som byalaget inte kan acceptera.

Saxdalen är en av de byar som drabbats hårdast av 1980 och 90-talets nedläggningar. Gruvan i Saxberget har lagts i malpåse, banken har stängt och samma öde har drabbat både livsmedelsaffär, post och bensinstation.

Att då få höra uppgifter att byns skola är i farozonen gör att byalaget och dess företrädare blir förtvivlade, skriver man i ett brev till kommunfullmäktige.

Byalaget har förståelse för att besparingar i budgeten måste göras men man accepterar inte att Saxdalen alltid skall drabbas.

Saxdalen utan skola är sannolikt en by med starkt reducerad livskraft, som får svårt att resa sig

ur 80 och 90-talets nedläggningar. Att dela på barnen, syskon och kompisar, och skjutsa dessa till olika skolor skulle få förödande effekter för både barn och samhälle. Otrygga barn är en dålig investering för kommunen och landet i framtiden, skriver man vidare.

Byalaget berättar om vilka visioner man har för det framtida arbetet och dessa är starkt hotade om skolan försvinner från byn.

Saxdalen utan skola är en by där medelåldern snabbt skjuter i höjden. Finns det någon som vill flytta till Saxdalen i ett sådant läge? Inga yngre familjer blir kvar i byn för att bland annat stötta de äldre. "Vad man eventuellt tjänar på gungorna förlorar man rejält på karusellerna".

Att satsa på Saxdalens skola är en god investering för Ludvika kommun inför 2000-talet, avslutar man sitt brev.

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

FRÅN LÄSEKRETSSEN

Saxdalens skola måste vara kvar

Vi, min familj och jag, flyttade hit från Stockholm 1989. Orsaken att vi flyttade hit till Ludvikabygden var att jag har mina rötter här och att vår son skulle få gå de första åren i en liten skola, Saxdalens.

Jag vet själv hur tryggt det kändes och hur mycket den sociala tryggheten betyder att få gå i en liten skola.

Själv gick jag i Stållbergs skola de första sex åren.

Ska Ni nu riva upp tryggheten för oss och många andra genom att stänga skolan???

Vi känner oss tagna på sängen då vi får läsa i tidningen vad Ni har för idéer.

På möten jag deltagit i har Roger Stål pratat om sin vision om att behålla kommuninvånarantalet och helst öka det.

Hur ska detta gå till när Ni håller på att stänga en hel by???

Folk flyttar härifrån, de som kan, till andra orter och kommuner där arbeten och skolor finns.

De som blir kvar i Saxdalen är vi som sitter med stora lån på husen och inte kan sälja och flytta, för vem köper ett hus i en by där

Lördag 21 oktober 1995

det ena efter det andra blir nedlagt??

Idrottsföreningen i Saxdalen kommer väl även den att bli tvungen att lägga ner sin verksamhet om skolan stängs, då de saknar egna duschar och omklädningsrum, utan är hänvisade till skolans.

Det vore ännu en katastrof för vår by, då nästan alla barn i byn och även grannbyars barn aktiveras genom SIF.

Detta kommer troligtvis att skapa en massa problem för samhället i framtiden.

Vi som bor i Saxdalen vill inget hellre än bo kvar och försöker med hjälp av innevånare och vårt nybildade byalag att få byn på fötter igen, så kommer Ni med detta förslag och raserar allt, då skolan och idrottsföreningen är i stort sett allt vi har kvar.

Jag hoppas Ni tänker till många gånger innan Ni tar ett beslut om vår skolas vara eller icke vara.

Karin Träff

FRÅN LÄSEKRETSSEN

Det är för jävligt

Hela byn Saxdalen är totalt slut. Nu är måttet rågat. Vi frågar oss alla, varför är vi så motarbetade i Ludvika kommun? Kommunrådet Stål sa på ett möte i Saxdalens Folkets Hus att vad är det som säger att en skola ska vara kvar. Läste vi mellan raderna, fast inte kommunalrådet såg och trodde att vi gjorde det. När skolan är borta då är allt, precis allt, slut.

Det få inte ske, den saken är klar. Nu får mej "fan" rent ut sagt, vareda bybo hjälpa till, komma upp i Folkets Hus om det så skulle bli kö ända ner till Lassess glas. nu är det inte att sitta hemma och se på TV, för nu brinner det i baken.

Vi blev lovade en ny gymnasie, men pengarna drogs in, som vanligt. Ungdomarna har ingensans att göra någonting, om kvällarna. Skolan är sista hoppet för byn Saxdalen och för all ungdom och befolkning.

Men jag sa på ett möte i våras att när det är frågan om byn Saxdalen, då sa jag att de tycker och tänker så här; jasså är det byn med kolera.

Om nu alla politiker tänker och ser, vad som hänt med Saxdalen under åren, då bör man ha Saxdalens skola kvar och tänka sig för, innan de gör något mera drastiskt. Det finns så många skolor i Ludvika, så vi tycker att de kan börja där. Billigare blir det också. Man

slipper långa resor med barnen som kostar oerhörda pengar.

Det skulle vara roligt att veta vad alla resor kostar hit och dit med barnen, hämtning hemma, slöjd, bad och vete tusan allt. Det är nog inga småsummor. Nej, höj kommunalskatten om vi har så dåligt ställt i kommunen, trots att vi har landets närapå högsta skatt. Det är inte klokt hur det har blivit.

Fler och fler arbetslösa blir det. Vem ska jobba in pengarna till Försäkringskassan, socialen, arbetsförmedlingen och vete tusan allt var de får sina pengar ifrån, de som inte arbetar?

Sen de som verkligen behöver en slant till hjälp, de ska inte ha något. Jag skulle kunna räkna upp många många, som sökt hjälp och inte fått någon. Vi har hur mycket pengar som helst till EU. Vi har pengar till knarkbron till Danmark med mera. Men vårt eget land, kan vi inte ta hand om ens, fast i slutändan är det statens pengar när allt läggs ihop.

Men när vi skall ha påökt i offentliga sektorn, då ska vi få strejka för de stackars kronorna. Vi får slåss för livet för varje öre. Även vi alla gör ett ofantligt arbete. Utan oss stannar Sverige, om de slog till ordentligt. Håll i nu facken och befolkningen i Saxdalen och visa var skåpet ska stå!

Rune Heij
Saxdalen och Sunnansjö

Måndag 23 oktober 1995

Kommuninvånare och förtroendevalda!

Saxdalen är en av Ludvika kommuns byar som drabbats hårdast av 1980 och 90-talets nedläggningar. Gruvan lades i malpåse och banken stängde i slutet av 80-talet. Affär och post har därefter lagts ner i snabb följd under 90-talet. Detta innebär stora förändringar för byns innevånare, speciellt för de äldre.

När vi nu läser i ortspressen att Saxdalens skola är en av de skolor som Ludvika kommun tvingas lägga ned, blir vi som byns företrädare, Saxdalens byalag, förtvivlade. Vi undrar när ska "drevet" sluta?

Vi har förståelse att budgeten måste hållas och att nedläggningar ibland kan vara nödvändiga, men vi ACCEPTERAR INTE att Saxdalen ständigt drabbas.

Saxdalen utan skola är sannolikt en by med starkt reducerad

livskraft, som får svårt att resa sig ur 1980 och 90-talets nedläggningar. Saxdalens skola har lärare med hög kompetens som ger våra barn en utomordentlig start i det alltmer hårda klimat som råder i vårt samhälle. Att dela på barnen, syskon och kompisar, för att skjutsa dem till andra skolor är helt förödande för det enskilda barnet och för samhället. Otrygga barn är en dålig investering för Ludvika kommun och Sverige i framtiden.

Saxdalens byalag har som målsättning att tillsammans med övriga föreningar och byinnevånare, gammal som ung, vända nedläggningstrenden och åter skapa en by med trygghet, trygghet och framtidsvisioner. Öppna landskap, betande boskap, affärsverksamhet, och ökade antal arbetstillfällen är några av våra mål. Är dessa visioner möjliga

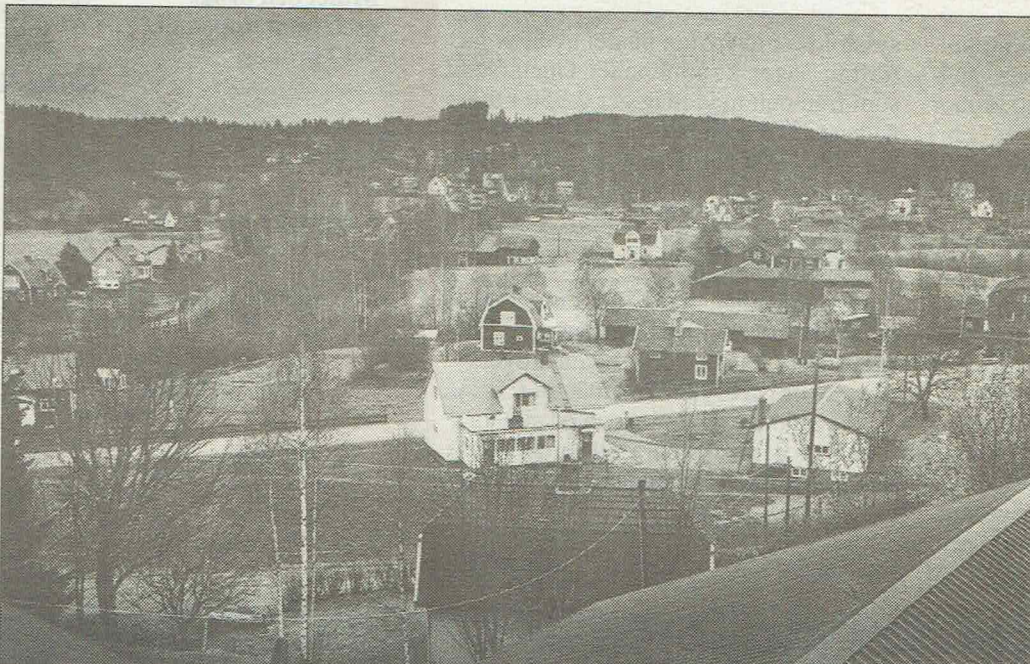
att nå för Saxdalen utan skola? Finns det någon som vill flytta till Saxdalen för att använda den av kommunen prioriterade åkermarken, eller till de förhoppningsvis nyskapade arbetstillfällena? Knappast!

Saxdalen utan skola blir till en by där medelåldern skjuter snabbt i höjden.

Detta resulterar sannolikt i snabbt ökade kostnader för kommunen beroende på ökade behov av social omsorg. Inga yngre familjer blir kvar för att stötta de äldre. "Vad man eventuellt tjänar på gungorna förlorar man rejält på karusellerna".

ATT SATSA PÅ SAXDALENS SKOLA ÄR EN GOD INVESTERING FÖR LUDVIKA KOMMUN INFÖR 2000-TALET.

Saxdalens byalag

Saxdalen utan skola är sannolikt en by med starkt reducerad livskraft menar Saxdalens byalag.

Onsdag 25 oktober 1995

FOTO: PETER OHLSSON (Arkivbild)

Har vi råd att inte...?

När något gått snett i vårt samhälle till exempel när någon blivit utsatt för det brutala våld som blivit allt vanligare, samlas vi på gator och torg för att manifesteras. Naturligtvis är det bra att vi reagerar på det som händer men det gör inte händelsen ogjord. Borde vi inte lägga all kraft på att skapa miljöer där människan utvecklar positiva egenskaper? Måste vi inte trots ekonomiska svårigheter försöka se lösningar i ett längre perspektiv? Måste vi inte försöka att ha en helhetsbild av hur besluten påverkar oss?

I dag diskuterar budgetberedningen om vi har råd med en skola i Saxdalen. Kanske frågan borde vara har vi råd att inte ha en skola i Saxdalen.

Hårt drabbat

När man gör valet att bo i en by betyder tillgången till en liten skola mycket. I den lilla skolan känner personalen alla barnen och chansen att rätta till något som håller på att gå fel borde vara stor. När en liten skola också kan erbjuda minst lika bra undervisning måste den få finnas som ett alternativ.

Saxdalen är en by som drabbats mycket hårt de senaste åren. Vi har mist cirka 100 arbetstillfällen, affär, bank, post med mera. I det nybildade byalaget har kampen börjat för att ta tillbaka en del av det vi mist. I den kampen är skolan den grund vi skall stå på.

I en by kan man inte se en skola utifrån ett rent skolekonomiskt perspektiv. När skolan är slut för dagen tar andra aktiviteter över.

Biblioteket som finns i skolans lokaler är öppet två kvällar per vecka och på fredagarna fungerar

skolan som badhus.

I gymnastiksalen lär sig ungdomarna spela fotboll trots att det låga taket och en pelare på mitten säkert skapar en något annorlunda spelartyp. Innebandy och gymnastik är två andra aktiviteter i gymnastiksalen. Omklädningsrummen används dessutom vid SIF:s alla hemmamatcher.

Kulturen har också sitt centrum i skolan. På söndagarna blandas manskörens tränade röster med gitarrkursens tafatta klinkande och på tisdagarna vibrerar väggarna av tonerna från gruppen Saxdalingarna; en vibration som brukar finnas kvar vid onsdagens morgonsamling. I skolans matsal har en annan företeelse väckts till liv, här annordnas föreläsningar några gånger per år.

Bytänkande har oftast en negativ klang men det finns också ett positivt tänkande i byarna. Vi tänker ofta att det här kan vi klara själva. Ett sånt tänkande kommer att behövas i den åtstramning som börjat.

Behöver hjälp

Jag är medveten om att svaret från våra kommunala beslutsfattare kommer att bli att det statliga stödet inte räcker men den demokratiska processen kan inte stanna där.

Budskapet har nu gått från den lägsta nivån, om det är bra måste det föras vidare. Om inte måste ni komma ut och tala om var vi tänker fel.

I Saxdalen finns ett stort engagemang för byns framtid men vi behöver hjälp med förutsättningar.

RP

Onsdag 1 november 1995

PRO protesterar mot skolnedläggelse

SAXDALEN
Nu ger sig Saxdalens PRO in i debatten om skolans vara eller inte vara i ett framtida Saxdalen.

I ett brev till kommunstyrelsen slår man fast att en nedläggning av skolan vore en katastrof för Saxdalen.

Ända sedan slutet av 1850-talet har det funnits en skola i Saxdalen, eller det som hette Räfåla fram till slutet på 1940-talet.

Detta är inledningen på ett brev till kommunstyrelsen från Saxdalens PRO.

När uppgifter kom om att Saxdalen var en av de skolor som skulle kunna komma att dras in blev det stor oro i den lilla byn.

Man har förlorat all service under årens lopp och nu senast var det livsmedelsbutiken som slog igen. Nu är det Grängesberg som är närmaste plats för att köpa en kvällstidning.

PRO är en av de grupper som känner att Saxdalens framtid är hotad.

Kalkylmiss

I sitt brev till kommunen säger man att alla borde begripa att en nedläggning av en bys enda skola slår mycket hårdare mot

befolkningen än vad fallet vore om en skola lades ner i en tätort.

Barnen relationer till "sin" skola försvinner och dessutom ökar avståndet till skolan med följdverkningar i form av risk för ökade trafikolyckor. Dessutom rör det sig om barn i låg- och mellanstadieåldern.

PRO tror inte att de kalkyler som gjorts är hållbara. Skolan är i dag av B-typ med 70-tal barn fördelade på tre klasser med 1,5 heltidsanställda specialtjänster som komplement.

Ser man till de delningstal som används så blir besparingen endast någon enstaka lärartjänst. Att denna kostnad och eventuella besparingar på driftkostnader och annan personal skulle bli stora om man samtidigt tar med de ökade kostnader för resor är svårt att förstå, skriver man vidare.

Vi gamla i byn kan inte önska våra efterkommande något bättre än att skolan blir kvar. En nedläggning skulle för oss vara ett grovt ingrepp i byns integritet och identitet. Vi skulle uppleva det som ingenting mindre än en tragedi, slutar man sitt brev som är underskrivet av samtliga medlemmar i föreningens styrelse.

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

Det rör sig i Vb-fotbollen

LUDVIKA

Kanslisten Christer Heimdahls plötsliga död innebär att de sysslor han skött i Ludvika FK nu får läggas ut på andra personer i klubben.

Även om det känns tungt just nu måste vi gå vidare, konstaterar Peter Björk, ordförande i seniorsektionen.

Arbetet med att lösa tränarfrågan för A-laget till nästa år pågår för fullt.

I och med att ordföranden Torbjörn Strandberg gör ett halvår i Bryssel är Peter Björk och Janne Högman de två styrelseledamöter som i första hand har det uppdraget.

Vår ambition är att få en tränare utifrån. Vi har en del kontakter men det är svårt att säga vad de leder till, säger Björk. Styrelsens förhoppning är att årets tränarpar Björn Juhlin/Torbjörn Hellström fortsätter i klubben men i andra funktioner.

Juhlin är tänkt att få utbildningsansvaret på ungdomssidan.

Stefan till Saxdalen ?

Veckorna efter det att säsongen avslutats brukar ryktena

komma igång när det gäller spelarna.

Stefan Nilsson vill Saxdalens IF gärna ha som spelande tränare till nästa säsong.

34-åriga Mustafa El Hachmi, som varit både skadad och petad, lär knappast stanna i LFK.

Mittfältaren Fredrik Landström från MoDo, som varit skadedrabbad och haft svårt att ta en plats, flyttar förmodligen hem till Örnsköldsvik igen.

SIK i centrum

Från fotbollsfronten i övrigt i Västerbergslagen kan noteras att Niklas Holma från Smedjebackens FK och Anders "Råttan" Karlsson, Saxdalens IF, är på väg till Sunnansjö IK, som dock tappar Roger Persson samt bröderna Hasse och Roger Haglund. Roger P och Hasse slutar medan Roger H uppvaktas av Östansbo och Nyhammar.

Nya division IV-klubben Vulcanus/Gonäs rycker i sin gamle målvakt Göran Eriksson, som numera tillhör Sunnansjö IK. Bulgaren Plamen Petkov, de tre senaste säsongernas målvakt i V/G, blir förmodligen kvar i sitt hemland nästa år.

Onsdag 25 oktober 1995

TORBJÖRN SVENSSON

Byskolorna behövs

För några år sedan flyttade vår familj från ett samhälle i Småland till Saxdalen. Det var först efter mycket noga övervägande som vi bestämde oss.

Vi anade nämligen att det skulle kunna bli jobbigt för våra barn att bryta upp och etablera sig på ett nytt ställe, och då i synnerhet för vår äldste son som redan börjat skolan.

En del människor vi pratade med tyckte att vi var mer än lovligt pjoskiga: "Det vet man väl hur det är med ungar", sa de. "Våra ungar hinner alltid skaffa sig nya kompisar på semestern, innan vi fått upp förtälet till husvagnen..."

På semestern är det nog så. Då befinner sig "min unge" och "den andra ungen" på campingplatsen på lika villkor.

Båda är så att säga nykomlingar. Det blir en helt annan sak att komma till en ny klass. Frågor som inställer sig blir: Ska jag få någon kompis? Hur ska jag hitta? Hurdan är fröken? Tänk om jag är efter i alla ämnena?

Sammantaget blir det rätt otrevligt och otäck, åtminstone om man är 8-9 år.

Kompisarna hyggliga

Min son hade tur. Han fick ett jättefint omhändertagande! Fröken var urgullig och kompisarna jättehyggliga, **ändå** var det jobbigt... bara för att allt var så nytt och ovant! (kan någon förstå det?) Jag kommer aldrig att frivilligt, utan kamp, utsätta mina barn för detta igen, inte heller önskar jag någon annans barn att utsättas för

detta.

Jag tycker nämligen, till skillnad från Ludvika kommun, att barn (även om de bor i Saxdalen) är väl värda att investera i. I en liten byskola med duktiga lärare, som det här är frågan om, har de mycket större förutsättningar att växa upp till harmoniska och trygga ungdomar som inte bär sig illa åt och förstör.

De kanske rent av kan tillföra kommunen något, när de blivit vuxna och flyttat tillbaka därför att de minns bysammanhållningen!

Mindre asfalt

Vi har faktiskt sådana exempel just i Saxdalen! Jag hävdar att Ludvika kommun genom att stänga våran skola i alla fall försöker ta död på vår bysammanhållning. I skolan finns byns bibliotek. Idrottsföreningen använder gymnastiksalen, duscharna och bastun. Dessutom har Saxdalens manskör och Saxdalingarna sin övningslokal i skolan.

Det finns saker man inte ska spara på, även om det är knapert med pengarna, däribland barn och sjukvård! Däremot behöver inte gatlysen vara på överallt och alltid, man behöver inte heller asfaltera överallt etc etc.

Kom nu inte och säg att budgeten för gatlysen och asfalt inte ingår i samma budget som byskolor, för då säger jag så här:

- Hög tid att budgetera om och omprioritera!

Ingrid Faste

FRÅN LÅSEKRETSSEN

Måndag 30 oktober 1995

Har "kulan" något värde om Saxdalens skola läggs ned?

Som enskild person vill jag instämma i Rune Heijs insändare: "Det är för jävligt."

Man undrar: Vad skall det bli med Saxdalens by?

Vi har en kula med Saxdalen/Rävåla på och hoppas att så ska få vara i fortsättningen.

Med alla nedläggningar och besparingar verkar det som det håller på att gå alldeles åt skogen. Vi har haft fem affärer i byn, nu finns ingen kvar!

Vi har haft post, bank och bensinstation, nu finns inget kvar!

Skolan verkar vara på väg åt samma håll.

Om vi börjar med affären, så kan man förstå att den inte gick att driva i byn.

Vi har inte varit nog köptrogna, tillika har priserna på varorna inte passat plånboken.

Det har blivit så att de flesta som har sina jobb utanför byn, gör

sina inköp på andra ställen. Men det som är värst är att alla gamla och de som inte kan ta sig någon annanstans blivit lidande.

Förutom att man har gått och handlat, har man kanske träffat andra och fått lite av den sociala kontakt som vi alla behöver. Vi blir alla gamla, även de som styr och ställer i samhället.

Så var det skolan som var på tur. Man bävar för sina barn och barnbarn. Hur skall det bli?

Det låter inte bra, när man hör att barnen skall delas upp. Vissa skall gå i Sunnansjö och vissa i Blötberget.

Det kan inte bli billigt med en massa skolskjutsar hit och dit. Barnen mår heller inte bra av att skuffas omkring. Vi tycker nog alla att det blir en bättre kamratskap på en liten byskola.

Politiker, tänk om!

Låt Saxdalens skola få vara

kvar! Tids nog får barnen komma till en större skola, då det är dags för högstadiet.

En annan aspekt i detta fall är: Läggs skolan ned så är inte kulan med Saxdalen/Rävåla på, mycket värd. Taxeringsvärdet på villorna har höjts, så även här i byn, men inte vill någon köpa villa och flytta till en by där inget finns, varken affär eller skola. Det är ju det första man vill veta, vad som finns på stället

Jag hoppas när frågan skall utredas, att vi kommer få ett glädjande besked: Ni får ha skolan kvar!

Annars kan vi i varje ände på byn i stället för att önska **Välkommen till Saxdalen** ändra och önska **Välkommen till Saxdalens finnmark!**

Jag värnar om byn!

Britt Byström

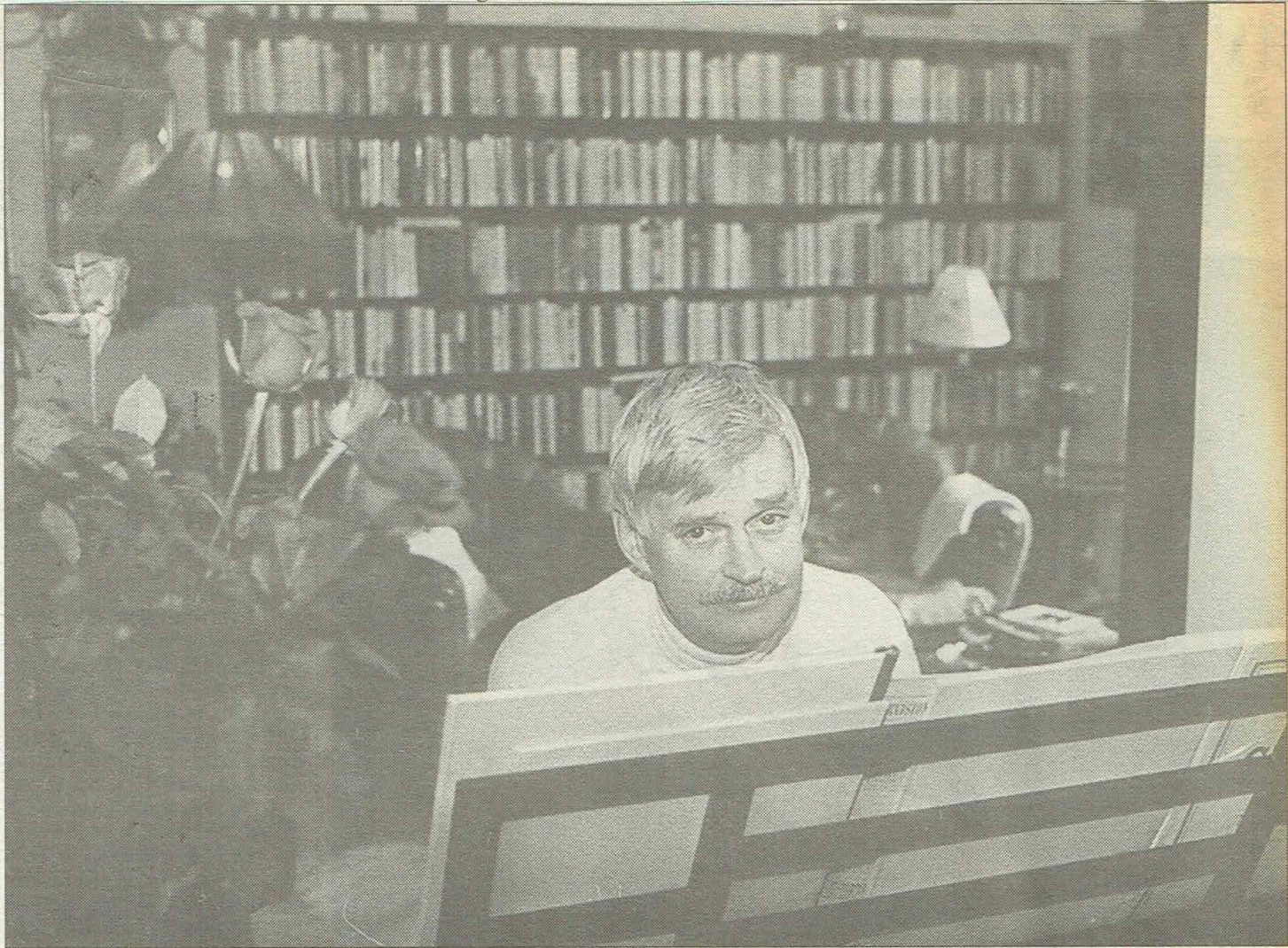
PRISAD

BENGT EMIL

Bengt-Emil Johnson får kulturpriset

■ En enig aktivitetsnämnd beslutade i går att tilldela Bengt-Emil Johnson 1995 års kulturpris.

Priset får Bengt-Emil Johnson för sin gärning som poet, kompositör och eldsjäl i kommunens musikaliska och kulturella liv med tex spelen "Helgdagskväll i Timmerkojan" och "Annas Kafé", som har bidragit till en god reklam för Ludvika kommun i hela landet och även utanför våra gränser. ■

Pianist. Utöver sitt författarskap ägnar Bengt Emil Johnson stor del av sin tid till fru Musicas tjänster.

En stor kulturarbetare får kommunens kulturpris

SAXDALEN

Frågan är om det funnits någon mer välförtjänt kulturpristagare i Ludvika kommun än Bengt Emil Johnson.

En kulturarbetare med både musik och lyrik som sina stora intressen och som har ett namn som är välkänt i många olika kultursammanhang både inom landet och ute i den stora vida världen.

En stor andel i Bengt Emil Johnsons diktande har den fyrbenta följeslagaren Fancy. Detta berättar Bengt Emil när NLT besöker honom tillsammans med kulturenhetens Siv Gustafsson för att gratulera till kommunens kulturpris 1995.

– Jag försöker att ta en daglig promenad i trakterna kring Saxberget och då har jag Fancy med mig. Vid dessa tillfällen kommer en och annan strof fram som jag antecknar i mitt lilla block. En strof som i vissa fall kan komma till användning i mitt diktande, men som lika ofta blir kvar i blocket helt oanvänt, säger Bengt Emil.

Lokal anknytning

Det är en allsidig kulturarbetare som aktivitetsnämnden tilldelat årets pris. En kulturarbetare, som utan att förringa tidigare pristagare, mer än väl varit förtjänt av priset under många år.

Till kommande vår kommer hans 20:e poesibok ut och den har en lokal titel "Utsikt över Oxbrobäcken".

– Jag försöker att skriva lite varje dag. Det har hänt många gånger att jag i styrelserummet på Sveriges radio fått ett och annat direktörsögonbryn att höjas när jag mitt i debattens vågor tagit fram en liten papperslapp och skrivit ner några rader som just då dykt upp i min hjärna, berättar han och skrattar hjärtligt.

Därmed har vi också kommit in på en annan av hans stora verksamhetsområden. Radioprogram med musikaliska förtecken har alltid fascinerat Bengt Emil.

– Jag stod på en pall här i huset och var hallåman fast jag knappt kunde prata, berättar han.

Musikchef, programdirektör för alla sändande kanaler och chef enbart för P2 är några av hans befattningar inom radioföretaget. Nu-

mera kallas han för "senior producer" vilket betyder att han ansvarar för stora musikprojekt ensam eller tillsammans med andra kulturarbetare.

Radioprogram

– I år har jag jobbat tillsammans med hustru Kerstin och professor Gunnar Eriksson med tio radioprogram om 1900-talets musik. En otroligt rolig uppgift men som krävt väldigt mycket tid. Att läsa mängder av böcker om kompositörer, musiktyper och orkestrar och inte minst lyssna på mängder av skivor och välja ut vad som skall spelas i programmen.

Bengt Emil tillhör den generation av musiker, och inte att för glömma kompositörer, som växt upp när den elektroniska musiken gjorde sitt intåg på musikscen. Då gäller det inte elgitarrer, synthar och orglar utan den experimentella elektroniska musiken som i sin begynnelse innebar både ett tekniskt och ett musikaliskt skapande.

Bengt Emil har komponerat många elektroniska musikverk som rönt stor uppmärksamhet när denna musikstil började att erövra världen.

Administratör

Han har också varit en administratör inom musiklivet i många år. Han gillar att ha många bollar i luften samtidigt och han är en handlingsman. Det skall utföras någonting, han utpekats ofta som den som utför även hantverket när ideerna skall förverkligas.

Detta vet han om och har därför också sagt nej till en hel del hedersuppdrag därför att han känt att arbetsuppgifterna skulle bli alltför betungande. Ett sådant uppdrag är styrelseledamot i musikaliska akademien, som han erbjudits flera gånger.

Däremot har han varit medlem i Svenska Rikskonserter och Statens Kulturråd och där gjort många betydelsefulla insatser både på det musikaliska och litterära området.

Grunden i dagens verksamhet är radiojobben men det finns ock-

så mycket annat som upptar hans tid. Vi känner till hans engagemang i Saxdalens manskör och dessutom händer det att han gör program med musik och lyrik tillsammans med maken Kerstin Ståhl, som är operasångerska.

Hemma i villan i Saxdalen står en fin flygel i vardagsrummet och när det blir tid över händer det att paret Johnson-Ståhl "river av" några romanser när tid medges.

– Jag började spela piano redan i fem-sex års åldern och tog lektioner av Olof Erlandsson i Ludvika och Knut Wiggen i Stockholm. Men när den elektroniska perioden kom så slutade jag. Jag tog inte en pianoton på 15 år, säger Bengt Emil.

– Men när jag träffade Kerstin så kom det en liten försvunnen fråga om inte jag ville ackompanjera hennes sånger och på den vägen är det än i dag.

Stark kvinna

När det gäller musiksmaken är den bred. Henry Purcell tillhör en del av favoriterna från 1500-1600-talet men även Schubert har en stor beundrare i Bengt Emil. 1900-talets kompositörer Bartok och Rosenberg tillhör också favoriterna. Det skulle finnas mycket mer att berätta om denna kulturpristagare som får sitt pris vid en sammankomst på Ludvika gammelgård den 1 december. Men detta bevisar mer än väl att det är en välmeriterad kulturarbetare som nu får en utmärkelse som han värdesätter väldigt högt.

– Folk har fått för sig att jag gjort Saxdalens manskörs Dan Andersson spel. Men det är fel. Idén och upplägget hur detta skall vara, och även Annas kafé, är helt och hållet Kerstins. Så i detta sammanhang är det hon som skall äras, säger Bengt Emil.

Därmed kan vi slå fast riktigheten i ordstävets att bakom en framgångsrik man behövs alltid en stöttande och viljestark kvinna. NLT gratulerar till det välförtjänta kulturpriset.

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

Monika Stendalen Heij och Jörgen Heij på Omvägen 7 i Saxdalen fick den 3 november en flicka. Hon var 51 cm lång och vägde 2 900 gram. Storasystrar är Juliana, sju år, och Josefina, fem år.

FOTO: ANDERS ABRAHAMSSON

Fancy. En andel i Bengt Emil Johnsons diktande har den fyrbenta vännen Fancy som ofta följer med på naturpromenader då många av diktarens strofer skapas.

Mineralfyndighet kan öppna Saxberget igen

Boliden söker mineraler inne i Saxdalens samhälle

SAXDALEN
Boliden vill leta efter mineraler bland fastigheterna i Saxdalen.

Detta framkom vid det stora mötet som Saxdalens byalag höll i Folkets Hus på onsdagskvällen där Bolidens representanter fanns på plats.

Skulle bolaget hitta en brytbar fyndighet kan detta betyda att Saxbergsgruvan åter öppnas och Saxdalen som by får ett välbehövligt uppsving.

Boliden har allt sedan brytningen stoppats vid Saxbergets gruva hållit gruvan fri från vatten. Anledningen är att det finns en malmfyndighet i gruvans djup som skulle vara brytbar om de ekonomiska förutsättningarna vore tillfredsställande.

Boliden vill inte ta det slutgiltiga beslutet om att stänga av läns-pumpningen och låta gruvan vattenfyllas förrän man är helt på det klara med att det inte finns mineralfyndigheter i närheten som skulle vara brytbara.

Under hösten har därför ett område runt gruvan undersökts med hjälp av en ny elektromagnetisk metod.

Det rör sig om ett område på cirka 1,5 kvadratkilometer både ovanför och nedanför nuvarande gruvområde. Inga fyndigheter har dock gjorts.

Men det finns ett område ned

mot samhället som väckt geologernas intresse. Här ligger en del malmblock inom något samlat område vilket gör att man vill undersöka om det finns en större fyndighet på djupet.

Elektromagnetiska fält

Bolidens geolog Rolf Jonsson berättade vid Saxdalens byalags möte i Folkets Hus i onsdags om de metoder som i dag används för att leta efter malmfyndigheter.

Med hjälp av ett elektromagnetiskt fält kan man mäta bergarternas eventuella gömmor av mineraler.

En slinga av tunn tråd läggs ut direkt i naturen. Slingan strömförs och med hjälp av ett mätinstrument kan man avläsa de signaler som återsänds från marken.

Det är nu tre stora områden som är aktuella för att undersökas och speciellt inom ett av områdena finns i dag många bostadshus.

Det är ett område som kan sägas ligga från Oxbrovägen och väster ut mot Saxberget.

Dess södra del ligger strax söder om Folkets Hus och dess norra del ligger vid Olsjövägen. De andra två områdena ligger kring Rusbodarna och Gammelbodarna. Varje område är på cirka 1,5 kvadratkilometer.

Tomtbesök

– Det betyder att vi får möjlighet att lägga ut den här kabeln i området. Dessutom vill vi ha till-

stånd att gå över era tomter med mätinstrumentet för att göra mätningarna tillfredsställande.

– Vi tror att det nu aktuella området kan undersökas under en period av cirka 14 dagar, berättar Rolf Jonsson.

Den ström som används är inte farlig på något sätt och mätningarna innebär inte några förstörelser på den mark som skall undersökas.

Däremot kan det i nästa etapp betyda att företaget vill göra provborringar inom området om man finner intressanta fyndigheter.

Ingen av de närvarande på mötet hade några invändningar mot förslaget men var noga med att betona att alla fastighetsägare måste tillfrågas.

Förfrågan

– Vi kommer att skicka ut ett brev till alla berörda fastighets- och markägare där vi redogör för våra önskemål.

– Vi hoppas att alla ställer sig positiva och ger oss ett sådant svar så fort som möjligt.

– Då kan vi göra undersökningarna före årsskiftet vilket vore en stor fördel, säger Svante Holmgren som är chef för Bolidens verksamhet i Garpenberg under vilken Saxbergsgruvan lyder.

Skulle det vara så att det finns en brytbar fyndighet i områdena finns möjlighet att brytning kan bli aktuell även om det ligger en bra bit i framtiden.

Man är nog klar över att någon ny gruva kan det knappast bli men en ortdrivning från nuvarande Saxberget ned till fyndigheten skulle kunna vara en möjlighet.

Då kan också en eventuell sänkning av brytningsnivån i nuvarande gruva, till den fyndighet som finns där, bli aktuell.

Stor investering

Enligt de uppgifter NLT har så skulle en sänkning av brytningsnivån i gruvan innebära en investering på minst 150 miljoner kronor.

– Om den nu begärda undersökningen inte kan genomföras, betyder det att ett slutgiltigt beslut om Saxbergsgruvans nedläggning kommer? frågade byalagets ordförande Bo Fremén.

– Det vill jag inte säga med bestämdhet i dag. Vi vill vara säkra på att det inte finns intressanta mineraler i området innan vi tar ett sådant beslut, svarade Svante Holmgren.

För saxdalsborna är den nu begärda mätningen av största intresse.

Finns det en brytbar fyndighet kan detta få positiva effekter för byns utveckling i framtiden och mötesdeltagarna hoppades att ingen fastighetsägare eller markägare skulle sätta sig emot att mätningarna genomfördes.

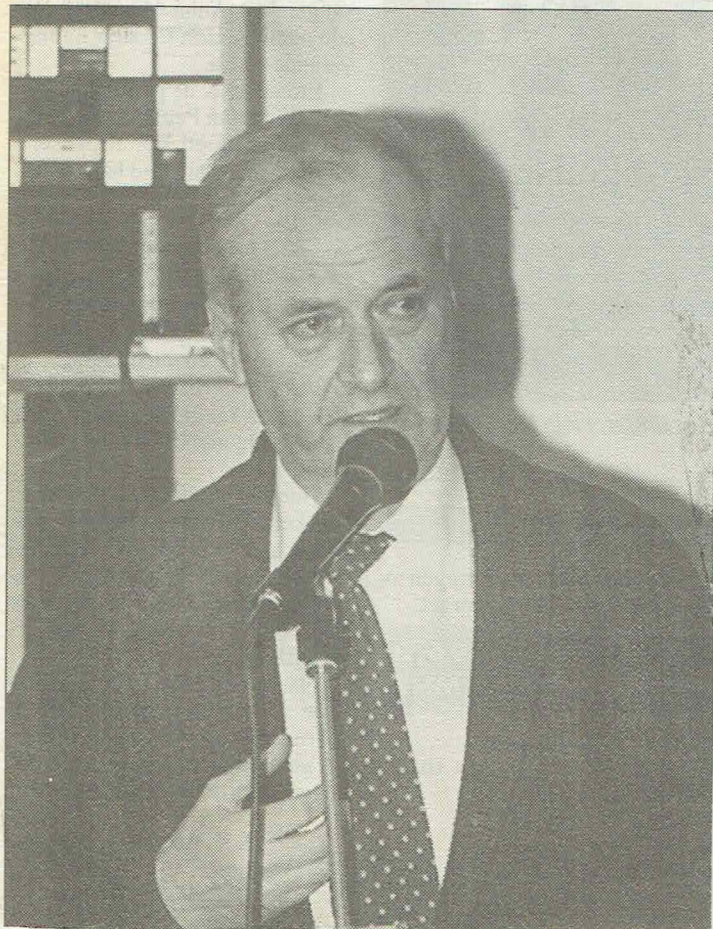
KARL ERIK ANESTEDT

FREDA 10 november 1995

Bolidenchefen Svante Holmgren: Sandmagasinen

blir

skogsmark

Hoppfull. Svante Holmgren, chef för Boliden i bland annat Saxdalen, är hoppfull när det gäller resultaten av miljösaneringen i Saxdalen och Saxbergets gruva.

SAXDALEN

Det skall inte bli någon golfbana eller motorbana på de gamla sandmagasinen ovanför Saxdalen även om det funnits många intressenter för just dessa typer av verksamheter. Svante Holmgren, chef för Bolidens verksamhet i bland annat Saxdalen, slog fast detta vid onsdagens byalagsmöte.

Saneringen av de stora sandmagasinen i Saxdalen är i det närmaste klart.

Det tog ett år längre än beräknat men orsaken till detta var fjolårets, och även sommarens, myckna regnväder. Det rör sig om ett område på cirka 50 hektar och det är mer än en miljon kubikmeter morän som fraktats till området.

Gräs-och björkfrö

I botten ligger ett tätskikt på tre decimeter med lerhaltig morän, som hittats strax norr om Saxbergets gruva, medan resten av materialet hämtats i området runt sandmagasinet. Ytskiktet har cirka 1,3 meters tjocklek.

Efterhand som jobben blivit färdiga har området sått med gräs- och björkfrö för att så snabbt som möjligt binda moränen.

Tanken är att här skall det bli en grönskande skogsmark som så småningom även skall innehålla gran och tall, som genom själv-sådd växer sig in i området.

Hinder

Stora stenar har placerats ut efter ett strategiskt mönster. Det är inte bara av skönhets skull dessa stenar ligger där, utan de skall också fungera som hinder för körning med bilar, mopeder eller motorcyklar.

– Vi hoppas att länsstyrelsen skall utfärda förordningar som säger att området endast skall an-

vändas som skogsmark.

– Vi har fått förfrågningar om både golfbanor och motoranläggningar av skiftande slag, men vi har hela tiden sagt nej, berättade Svante Holmgren.

– Orsaken är att skall effekten av det stora jobb som gjorts bli bra, så får inte området punkteras på något sätt.

– Tillförseln av syre måste stoppas och börjar man gräva i området så förstör man alla möjligheter till ett bra saneringsresultat i framtiden.

Saneringen har kostat cirka 40 miljoner kronor och den summan delas mellan Boliden och naturvårdsverket.

Inga dammoln

Det kommer att dröja några år innan det blir några mätbara förbättringar av urlakningen av de metaller som finns i marken. Men redan nu är det klart att de dammoln som svept över Saxdalen vid blåsväder är ett minne blott.

– Jag tror att det är en väldigt bra metod som använts i Saxdalen och resultatet kommer säkert att bli bra. Redan nu ser vi att syretillförseln till sandmaterialet minskat från 20 procent till 0,2 procent, sa Svante Holmgren.

När det gäller saneringen i bostadsområdet Momsen så har de mätningar, som gjorts i den intilliggande bäcken och vid Saxens strand, inte visat på några stora förbättringar men även här är det tiden som skall verka för att resultatet blir bättre.

Den förgiftade jorden som fanns på fastigheterna har dock forslats bort och ersatts med friskt material. En del regleringar mellan fastighetsägarna och kommunen återstår att göra men detta skall vara avklarat innan årets slut.

KARL ERIK ANESTEDT

Måndag 13 november 1995

Färggrannt. De flesta kurbitsarna innehåller glada och klara fär-
ner. Här är det Britta Stina Tillman som färglägger sin kurbits.

Målar kurbits på amerikanska

SAXDALEN

Att måla kurbits är en riktig
innegrej igen. I Saxdalen finns
en studiecirkel i just denna äd-
la dalakonst och här omhuldas
konsten med stort intresse.

Det som verkar lite konstigt
i sammanhanget är att kurs-
boken som används är fram-
tagen i USA och skriven på
engelska.

Det finns få åskådningsmetoder
som är mer förknippade med ett
landskap än kurbits. Det har alltid
varit Dalarna som sammankopplas
med dessa målningar.

Det är inte enbart mänskliga
motiv utan djur, kyrkor, stora
byggnader och påhittade blom-
stermotiv som finns bland kurbits-
sens motiv.

I de gamla bygdegårdarna har
man hittat kurbitsmålningar direkt
på timmerväggarna eller gjorda
direkt på möbler och dörrar. Men
det finns också tavelliknande kur-
bitsar som målats på papper, duk
eller tyg och sedan satts i ram och
används som väggdekorationer.

Kurbitsar hämtar ofta sina mo-
tiv från bibeln. Män i långa svar-
ta bygedräkts rockar och ofta i
hög hatt och damer i långa kjolar
av bygedräktsmodell.

Älderstrappan är väl något som
varje boende i Dalarna stött på i nå-
got sammanhang. Mest kända kur-
bitsmålningarna är väl de som
finns på Dalahästarna.

Sju i Saxdalen

På senare tid har intresset för

denna konstform blivit allt starka-
re och i Saxdalen träffas ett gäng
på sju personer en gång i veckan
för att utveckla denna konst.

Det är studieförbundet Vuxen-
skolan som ansvarar för kursen
och ledare är Siw Kniif, bördig
från Rättvik och "kurbitsaktiv" un-
der många år.

När det gäller studiematerialet
så blir man en aning konfunderad.
Kursboken visar sig vara på eng-
elska och heter Swedish Folk Pain-
ting of Dalarna och är skriven av
Pat Virch bosatt i USA.

Och just kurbitsmålning är nå-
got som många svensktänningar äg-
nar sig åt på andra sidan Atlanten
och av den anledningen utarbete-
des denna handbok som visar steg
för steg hur olika modeller byggs
upp.

Det är dock inte en bok man
hämtar färgglada motiv ifrån utan
då är det den egna fantasin som
gäller. Motiv och uppslag kan
hämtas från många bilder. Vi hit-
tade till och med en fin kurbits-
försedd cocosbollskartong som
fanns bland motivsamlingen i Sax-
dalen.

Stadig hand

Det är fascinerande att se hur en
kurbits växer fram. Det är ofta sir-
liga linjer, som kräver en stadig
hand och ett säkert penseldrag, för
att få sin rätta form.

Bredvid varje kursdeltagare lig-
ger ett stort vitt ark där man pro-
var sina rörelser innan man ger sig
in på den egna tavlan. Handstöd av
olika slag används för att stadga
handen som håller penseln och den

Handledning. Elisabeth Persson får instruktioner i kurbitsmålning
av kursledare Siw Kniif.

skall vara jämn och fin i sin borst
för att linjen skall bli så jämn man
tänkt sig.

Samtliga kursdeltagare använ-
der nu papper som underlag till
sina målningar men det finns idé-
er om möbelmålning.

Utställning?

– Jag skall måla ungarnas säng-
ar med kurbits när jag har lärt mig,
säger Elisabeth Persson som är en

av deltagarna.

Tre timmar varje gång och
verksamhet under tio veckor kom-
mer att skapa ett gäng duktiga kur-
bitsmålare i Saxdalen och bli inte
alltför förvånad om det blir en kur-
bitsutställning, med vernissage och
allt, någon gång fram på vårkän-
ten. Gör då ett besök, det är det
värt.

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

Bystuga och röjning byalagets projekt

SAXDALEN

Saxdalen kan komma att få
en egen bystuga. Byalaget
har blivit erbjuden att köpa
en fastighet av Boliden för 50
000 kronor.

Byalaget har även startat
ett antal andra projekt som
strävar mot ett aktivare och
mer öppet Saxdalen i fram-
tiden.

Byalaget i Saxdalen har fått
en raketstart. NLT har tidigare
berättat om att föreningen fått bi-
drag från länsstyrelsen med 10
000 kronor, så kallad bygde-
peng.

Nu är det en styrelse som ar-
betar hårt med ett stort antal pro-
jekt för Saxdalens bästa.

Ett projekt gäller röjning av
marken som finns efter länsvä-
gen. Ett avtal har arbetats fram
som skall användas mellan
markägarna och byalaget om röj-
ningar.

Byalaget gör jobben som
ALU-projekt och utan kostnad
för markägarna. En av ägarna
till marken är Boliden och från
dess sida finns en vilja att gå
byalaget tillmötes.

Måste byggas om

Ett projekt går ut på att skaf-
fa en bystuga och här har Boli-
den presenterat ett bud för bya-
laget. Den fastighet som använ-
des som kvartersgård och som
ligger efter Olsjövägen får bya-
laget köpa för 50 000 kronor.

Fastigheten måste saneras
och byggas om, men byalaget
anser att budet är så fördelaktigt
att man inte kan säga nej. Ett
bidrag från kommunen till in-
köp är vad som behövs.

Här är det tänkt att rum för
mindre sammankomster skall
kunna finnas. En och annan kul-
turafton kan också genomföras

i de tänkta lokalerna och även
här är det tänkt att iordningstäl-
landet kan göras som ALU-pro-
jekt.

En arbetsgrupp skall syssla
med skolan och dess framtid.
En mätning av luften i skollo-
kalerna har nyligen gjorts och
den visar på stora doser av kol-
dioxid redan efter 20 minuters
lektioner.

Med andra ord är det en be-
drövlig miljö för skolans elever
och personal att jobba i.

Hotet mot skolan har tidiga-
re NLT berättat om och även
om den nu gets en respit på ett
år finns hotet kvar.

– Av det som skrivits på se-
naste tiden har vi inte sett någon
viljeyttring från politiskt håll om
att man i framtiden vill satsa på
Saxdalens skola, sa Bo Fremén
vid onsdagens möte.

Uppdrag

Byalagets styrelse har delat
upp projekten mellan sig. Bo
Fremén och Kjell Bolander job-
bar med bystugan och iord-
ningställande av Saxenstranden.
Leif Isaksson är byalagets vice
ordförande och han jobbar med
skolan och en del kulturella in-
satser.

Kassör är Evy Andersson och
även hon jobbar med kulturella
insatser medan Sture Stenqvist
är sekreterare och ansvarar för
röjningsjobben tillsammans med
Rolf Hane och Lennart Sten-
kvist.

Byalaget planerar ett offent-
ligt möte med företrädare för de
olika politiska partierna i kom-
munen där man hoppas få be-
sked på frågan: Vad vill era po-
litiska partier göra för Saxda-
len?

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

Måndag 13 november 1995

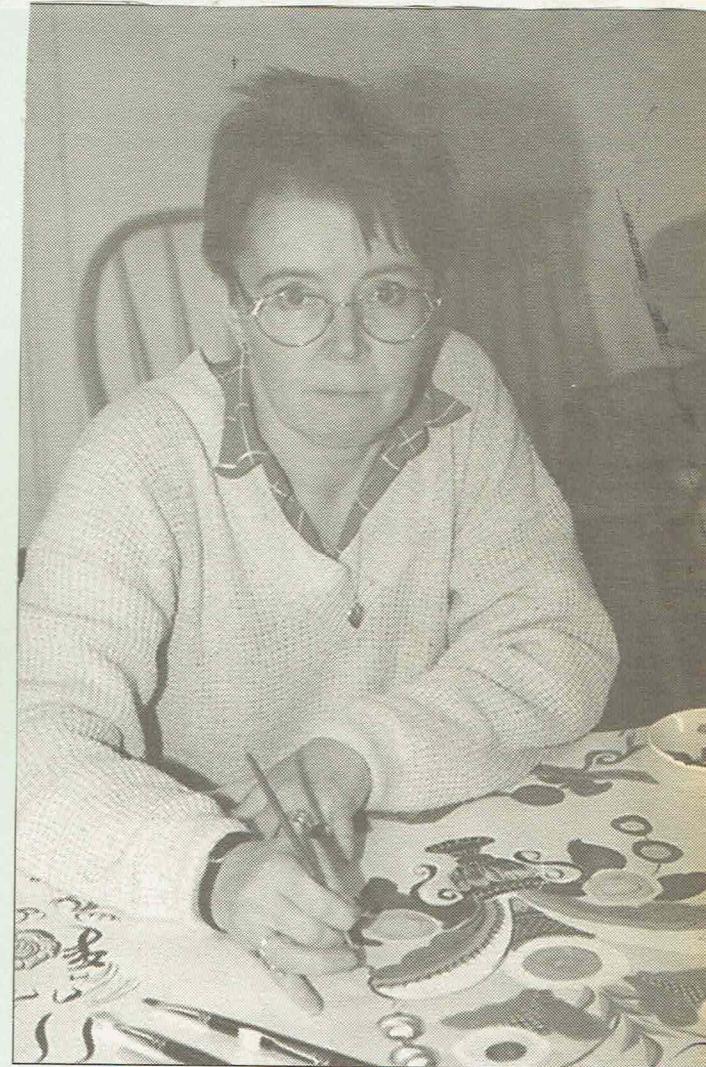
Bilinbrott i Saxdalen

● Tre bilinbrott skedde under
natten till söndagen i Saxdalen.
Från en av bilarna stals stereon.
På ena platsen sågs en misstänkt
person sitta i en av anmälares bi-
lar.

När ägaren gick ut för att kon-
trollera vad som pågick försvann
den andre mannen springande och
en bil hördes starta en bit bort. Två

bilar på gården hade genomsökts
men ingenting tillgripits i dem.

(Saxdalen)

Blomkurbits. Inga-Mari Anderssons kurbits har ett motiv hämtat
från blommornas område.

Bystuga: Saxdalens byalag har fått ett erbjudande av Boliden
att köpa fastigheten som senast inrymde kvartersgården, för 50
000 kronor. Fastigheten avses i så fall byggas om till Saxda-
lens bystuga.
(Arkivbild)

Ståtligt museum lyser upp tillvaron

SAXDALEN

I Saxdalen går kulturen och idrotten hand i hand.

Saxdalens Idrottsförening invigde ett ståtligt idrottsmuseum på torsdagskvällen som inte bara visar idrottsgrejor utan även annat som betytt mycket för samhället.

Aktivitetsnämndens ordförande Folke Thelin (s) hade fått förtroende att inviga Saxdalens nya begivenhet, idrottsföreningens museum vid skidspåret.

I sitt invigningstal påpekade han att Saxdalen är ett samhälle inom kommunen som verkligen visat framfötterna på många områden.

– Inom aktivitetsnämnden, som handhar både kultur och idrott, är Saxdalen alltid med i diskussionerna. På det kulturella området har kulturpriset de senaste fem-sex åren delats ut till Saxdalen vid tre tillfällen.

– Manskören, Olle Wallman och nu senast Bengt Emil Johnson. Och nu skall vi inviga ett museum som har idrottsföreningen som ansvarig. Det bevisar sambandet mellan idrott och kultur, sa Thelin.

Räfvåla klingar ljuvt

Men Thelin hade också funderingar om Saxdalen såsom namn.

– Jag föredrar att säga Räfvåla för det är ett gammalt namn som fortfarande klingar ljuvt när det uttalas.

De unga idrottsungdomarna som fanns på plats var dock inte lika entusiastiska över att vara medlemmar i Räfvåla IF.

Ungdomarna hade en speciell funktion denna kväll.

De marscherade genom centrala Saxdalen i ett flera hundra meter långt fackeltåg och de kom efter ett tag marcherande efter skidspåret fram till klubbstugan där invigningen ägde rum.

Och visst har byn fått ett rejält tillskott genom det 18 kvadratmeter stora rum som utgör museet.

Ulf Holm och Rune Heij är de personer som jobbat hundratals timmar med att plocka fram alla gamla fina klenoder där invigningen ägde rum.

Dessutom är väggarna prydda med fotografier och tidningsartiklar från idrottsföreningens verksamhet.

Byns legender

Bo Eriksson var distriktsmästare i boxning 1941 och hans träningsboll, handskar och klubbtröja finns uppsatta på väggen.

Emanuel "Manne" Petterssons gamla skidor och stavar finns tillsammans med en annan saxdalslegends utrustning, Rune Haglund.

Mitt i rummet finns en stor samling med mineraler som bland annat Ralf Råttis bidragit med.

Detta visar vilken betydelse gruvverksamheten haft för samhället. En gammal fana från ungdomslogens verksamhet, ett gammalt dopfund som funnits vid kyrk-

salen är andra sevärdheter.

Här finns också en gammal skolbänk från skolan och dåtidens skolväska, den lilla ryggsäcken. Givetvis finns ett stort antal priser som föreningen erövrat genom åren.

Det finns också en hel del klubbmedlemmar som rönt stora framgångar inom sina grenar. Kjell Runnberg kommer säkert många ihåg som hockeyspelare med ett förflutet i Rögle bland annat. Hellen Gustavsson var svensk mästarinna på skidor för 15 åringar 1982 för att nu nämna några.

En klapp på vinden

På skridskofronten finns en hel del rariteter. Bland annat har Rune Heij hittat ett par halvror av märket Gillbergs, som han säkert skulle fått i julklapp som grabb.

När han på gamla dar rörde vinden i föräldrahemmet hittade han en kartong och i denna låg rören låg i en originalkartong.

Så troligen har föräldrarna glömt att man köpt en julklapp åt sonen och lagt den på vinden så skridskorna blev kvar och nu är dessa oanvända klenoder utställda på museet.

Saxdalens IF skall nu undersöka hur man skall ordna med öppettider så att allmänheten har en chans att bese allt som samlats.

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

Museimän. Rune Heij och Ulf Holm är männen bakom Saxdalens IF:s fina museum. Här vid Emanuel "Manne" Petterssons gamla skidor.

Fackeltåg. Idrottsföreningens ungdomar bildade en fackelvagg när invigningen av museet genomförde.

Invigning. Det var aktivitetsnämndens ordförande Folke Thelin (s) som svarade för invigningen av Saxdalens museum.

Mineraler. Ralf Råttis är en av dem som hjälpt till med att förse museet med en omfattande mineralsamling från gruvverksamheten i bygden. Här har en sten med kopparmalm i handen.

Inte mycket att strejka för

Dåligt avtal tycker de flesta och man kan allt hålla med. Nog hade vi trott att det skulle bli mycket bättre. Nu hade vi chansen men den släpptes alltför lätt, den saken är definitivt klar.

Inte ens retroaktivt från april. Fyra månader bara försvann. Ingen ville ha ett treårigt avtal, men det blev även så. Det är ynkligt, tycker de flesta. Det här var absolut ingenting att strejka för. Det ställde bara till problem överallt.

Bara i Sunnansjö blev det fel på allt. Pannorna stannade, larmen fungerade inte, golvvärmen är paj i gymnastiksalen.

I Saxdalen stod ett larm på i tolv timmar. Pumpar och relän pajade. Bara för att nämna några få exempel.

Vi har ännu inte fått igång allt efter 14 dagar trots jobb både lördag och söndag. De som fick dra lassen var vi som kom tillbaka till jobben. Det kostade mer än det smakade.

Nu får vi lita på den lokala potten. Det är inte bara kvinnor som tjänar dåligt, den saken är klar. Det enda positiva är den extra potten till de lågavlönade kvinnorna.

Varför gav Lillemor Arvidsson med sig? Var det allt tjat om alla dessa stackars ungdomar som inte kom in och fick träna? Jag har själv tränat ungdomar under cirka 35 år och man får ta en sådan här strejk.

Om inte ledarna har någon fantasi att hitta på träningar utomhus i det vackra väder som var, då är det dåliga ledare. Nu var det väl inte det, får vi hoppas, som gjorde att de gav med sig. Det måste ju ha varit något annat.

Där finns pengar

De släppte ju på precis allt. Lillemor sa "inget treårsavtal", men det blev det. Om ett avtal går ut i april skall det betalas ut retroaktivt. Annars får man väl köra igång ett halvår före så att det är klart när det

gamla slutar.

Till och med är det många, många kvinnor som säger att detta var inte värt strejken.

Jag sa många gånger "håll i nu alla". Jo pyttsan, inte gjorde man det. Vi hade chansen. Pengar finns, den saken är klar. Regeringen höjer sina löner på en eftermiddag från 30 000 och upp mot 100 000 kronor. Vad skall man tro?

De som tjänar stora pengar, tjänar nu ännu mer. Vi andra kommer längre och längre efter. Det finns ingen på detta jordklot som gör rätt för en miljon, precis ingen.

Om jag skulle tjäna mellan 1 000 och 15 000 i månaden då skulle jag inte öppna munnen, då vore jag nöjd.

Man har arbetat i 48 år och aldrig ens tjänat 13 000, nog är det ynkligt, eller hur?

Fastighetsskötare
Rune Heij
Ullnäsnet

Klenod. Denna gamla boxboll som Rune Heij och Ulf Holm provar var Bo Erikssons träningsredskap när han 1941 blev distriktsmästare. FOTO: KARL ERIK ANESTEDT

Idrott och kultur självklart i Saxdalen

I Saxdalen går idrotten och kulturen hand i hand. Detta konstaterade också aktivitetsnämndens ordförande Folke Thelin (s) när han i torsdagskväll invigde Saxdalens museum som idrottsföreningens iordningställt.

Rune Heij och Ulf Holm har lagt ned flera hundra timmars arbete på att plocka

fram allt intressant som nu finns att beskåda. Det är en hel del idrottsföremål men också en omfattande mineralsamling, en gammal dopfund, skolbänk med böcker och hederlig ryggsäck.

Till allt detta finns sedan massor av bilder och tidningsartiklar att beskåda.

SIDAN 12

Måndag 13 november 1995

Kandidat 4.

Linda Andersson 19 år.

Linda Andersson bor i Saxdalen. Just nu har hon en ungdomspraktikplats på Turistbyrå, en syssla som passar perfekt inom med hennes favoritintressen; att resa och träffa nya människor.

Linda har också flera intressen och nämner bland dessa workout, musik, dans och läsning.

Att arbeta inom turistnäringen är ett mål som hon har satt upp och tänker studera vidare mot det målet.

Hon är också intresserad av psykologi och kan tänka sig att läsa vidare även inom detta ämnesområde.

Kandidat 4. Linda Andersson 19 år.

NLT:s luciakandidater 1995

Luciakandidater. Nu är det snart dags igen för NLT:s egen Lucia. Den här veckan har årets sju kandidater stått framför kameran och på måndag börjar presentationen av flickorna.

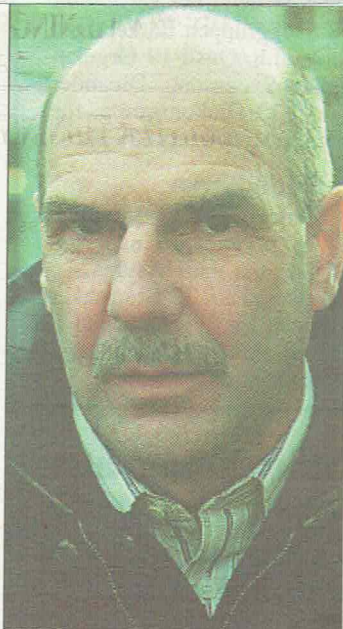
Redan nu släpper vi på förlåten så mycket att vi publicerar kandidaterna, som dels skriver Ludvika, dels Saxdalen som postadress, på en gemensam bild. Från vänster ser vi Tanja Norberg, Johanna Winroth, Virpi Riitta Johanna Lehtinen, Linda Andersson, Hanna Nilsson, och Maria Östling.

FOTO: Atejlé Stjärnbild, Bo Määttä.

TRE TYCKARE

Socialminister Ingela Thalén (s) nämns av allt fler som den som ska ta över efter Ingvar Carlsson.

Skulle Ingela Thalén bli en bra statsminister?

Håkan Andersson
Saxdalen

– Hon har för lite visioner. Jag tvivlar.

Tisdag 14 november 1995

Dåligt städat – 30 000 i böter

SAXDALEN
Länsrätten i Falun har kommit med domen mot Sven Erik Sjöberg på Bybovägen i Saxdalen.

Böterna på 30 000 kronor fastslås och skall betalas in till statskassan.

Det var den 30 april 1994 som byggnadsnämnden i Ludvika beslutade att förelägga Sven Erik Sjöberg ett vite om 30 000 kronor om inte hans tomt på Bybovägen i Saxdalen var städat före den 10 augusti samma år.

Sjöberg överklagade beslutet och länsstyrelsen ändrade föreläggandet. Summan för böterna stod fast men tidpunkten sköts fram till den 15 maj 1995.

Eftersom ingenting hade hänt till detta datum begärde byggnadsnämnden i en skrivelse till

länsrätten den 4 juli att det fastställda vitet skulle utdömas.

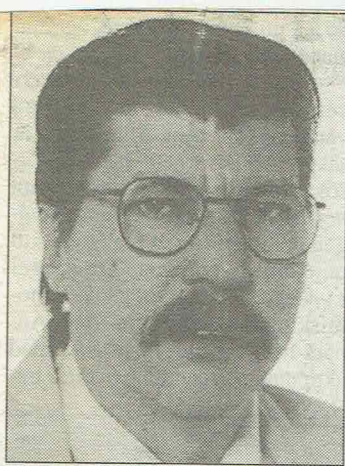
Har varit tyst

Sven Erik Sjöberg har haft möjlighet att svara på denna begäran men länsrätten skriver nu att inget svar har inkommit.

I länsrättens dom står skrivet att vitesföreläggandet har lagligt stöd i plan- och bygglagen. Sjöberg har inte gjort det som föreläggs honom i vitesbeslutet och rätten finner ingen orsak till jämka beloppet utan yrkar bifall till byggnadsnämndens framställan.

Domen lyder därför att rätten förpliktar Sven Erik Sjöberg att till statsverket utge försuttet vite om 30 000 kronor.

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

Seppo Timonen fyller 50 år i dag.

50 år fyller i dag, onsdag, arbetsförmedlaren Seppo Johannes Timonen, Stenbacksvägen 10 i Saxdalen.

Seppo kom från Finland till Säfsnäs 1950 med föräldrar och sex syskon.

Efter sju års folkskola i Strömsdal och Gravendal fick dagens jubilar sitt första arbete som kraftledningsröjare vid Billerudsbolaget.

Han var även på byggnadssidan åt samma företag liksom skogshuggare. Arbetade även ett antal år utanför bygden som bygg- och verkstadsarbetare innan det blev Asea i Ludvika 1978 som packningstillverkare.

1982 började Seppo på Brunnsvik och fortsatte sedan på högskolan i Örebro under åren 1984-1988.

Onsdag 15 november 1995

Samma år fick Timonen arbetade vid arbetsförmedlingen i Ludvika och där är han fortfarande verksam.

Under åren har Seppo haft ett flertal fackliga och politiska uppdrag. Först som ombud för metall på Asea. Vidare som representant i förbundsstyrelsen under tiden på Brunnsvik och ordförande i utbildningsutskottet för Örebro studentkår.

Inom politiken är det först och främst inom den socialdemokratiska rörelsen som Seppo satsat sina krafter.

Han har bland annat varit ordförande för den finskspråkiga socialdemokratiska föreningen. Långvariga uppdrag inom såväl kommunstyrelsen som kommunfullmäktige.

Har även jobbat inom landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen och inom SAP:s distriktsstyrelse.

Vid sidan om alla uppdrag blir det även tid över för familjen och huset i Saxdalen. Fisket och naturen i stort ligger också Timonen varmt om hjärtat.

Seppo har aldrig haft några problem på fritiden. En person som med stort engagemang tar sig an de flesta sysselsättningar och uppdrag.

Det kommer förmodligen att bli tätt mellan besöken på Stenbacksvägen under dagen!

Skogsarbete bakom elavbrott

● Saxdalenområdet drabbades under tisdagseftermiddagen och kvällen av ett flertal strömavbrott. Det började vid 17-tiden och fortsatte med flera avbrott efter varandra tills klockan var nära åtta. Anledningen till det första avbrottet var att ett träd fälldes på en ledning. Eftersom detta inte anmäldes till VB Energi fick man där försöka lokalisera felet genom att koppla in elektriciteten sektionvis på nätet. Först sedan orsaken till första avbrottet lokaliserats till Ullnäsnolet kunde reparation ske. De skyldiga får stå för kostnaderna eftersom man inte utnyttjade den kostnadsfria hjälp med trädfällning, eller bevakning vid fällning, som VB Energi erbjuder.

(Saxdalen)

Måndag 20 november 1995

TRE TYCKARE

Denna vecka är det den tobaksfria veckan som uppmärksammas i hela landet. Temat är "Tobak kostar mer än du tror", vilket NLT gav exempel på i går då tidningen berättade om hur 956 000 kronor enbart i Västerbergslagen går upp i (tobaks)rök - varje vecka!

Har du slutat röka?

– Jag har aldrig varit vanerökare. Feströkt har jag däremot gjort, men inte sen -76.

Lillemor Hagfall
Saxdalen

Förstklassiga alster gav 18 000 kronor

SAXDALEN

Cirka 18 000 kronor.

Så mycket fick Saxdalens kyrkliga arbetskrets in på sin traditionsomspunna auktion.

Även om kommitterade var nöjda med resultatet så lyckades inte Bertil "Bagarn" Pettersson, vilken som vanligt svingade klubban på ett suveränt sätt, straffa fjolårets behållning, då Kerstin Byström och kompani fick ihop en penningpåse på i runda tal 24 000.

Nu blev det alltså inte lika mycket. Men så har också Göran Persson dragit åt svängremmen ytterligare sedan dess. Något som de flinka syföreningsdamerna, strax under tio totalt, fick känna av.

Som vanligt handlade det om

förstklassiga alster. Vilket också Bertil Pettersson lät förstå. Han gav nämligen härligheten stort A. En annan faktor, som landets finansminister knappast kan lastas för, var publiktillströmningen. Inte heller den var nämligen riktigt som förr...

Annars var det sig likt. Innan budgivningen började i skolbepisningen hade man varit samlade i kapellet, där komminister Birgitta Jonasson Björk höll en kort andakt och där en barnkör från Elim i Saxdalen briljerade till musik av Peter Resare.

Servering och lotterier hörde också till. Förstås!

KG KARLQVIST
0240 - 88203

Rund summa. Kerstin Byström och Birgitta Jonasson Björk var med tanke på rådande dyrtider tillfreds med resultatet.

Auktionist. Bertil Pettersson var minst sagt imponerad av grannlåten.

Finstämt. En barnkör från Elimkapellet medverkade på ett förtjänstfullt sätt vid lördagens syföreningsauktion i Saxdalen.

Måndag 20 november 1995

PRO-folk lärde om lungräddning

● Saxdalspensionärernas månadsmöte gästades av Gunnel och Bernt Rydelius som dels informerade om trafikfrågor, dels instruerade i hjärt- och lungräddning.

Innan man övergick till fika, kaffe med smörgås, så hade föreningen ställt sig bakom den riksomfattande budkaveln om att stoppa allt vad social nedrustning heter.

Man hade också informerat om att årets luciahögtid flyttats fram till den 10 december och att man drar till Hälsingland för att äta jultbord.

(Saxdalen)

Vår käre Broder

Nils G Norstedt

* 9 april 1916

avled efter en lång tids sjukdom på Oasen

Saxdalen
den 25 november 1995

Erik

Rut

Syskonbarn

Övrig släkt och vänner

*Solen har dalat
dagen är slut
Stilla är klappande hjärta
Skönt är att få vila
från lidandet ut
Somna från allt
som har smärtat*

Begravningsgudstjänsten äger rum i kretsen av de närmaste. Tänk på Cancerforskningsfonden pg 90 09 40-8.

Dödsfall

Nils G Norstedt, Saxdalen. I en ålder av 79 år har Nils G Norstedt, Saxenvägen 36, avlidit på Oasen, Ludvika lasarett efter en lång tids sjukdom.

Närmast anhörig är en broder till den bortgångne.

Tisdag 28 november 1995

FRÅN LÄSEKRETSEN

Högre avgift för eftervård

Den som har beslutat om att BB ska läggas ned, är naturligtvis en karl som aldrig har fött barn! Och då vet man inte hur underbart det är att komma till Ludvikas BB.

Efter att ha legat på Falu lasarets avdelning 37, känns det som att komma till himlen när man får komma "hem" till Ludvika lasarets BB avdelning.

Personalen är helt enastående och rummen är för två personer med badrum till varje rum. I Falun är man sex personer per sal och två stycken kalla toaletter på hela avdelningen.

När man sedan har "rooming-ia" (alltså alla mammor ska ha sitt nyfödda barn med sig på natten) då blir det inte mycket sova när sex stycken hungriga barn skriker om vart annat. Om man måste spara pengar, kunde man väl ta en högre patientavgift för nya fina avdelningar som Ludvikas BB.

För varför ska man betala lika mycket för slitna överbelagda avdelning 37 i Falun, som för nya underbara Ludvika BB?

Om man sedan tänker sig att alla pappor måste åka till Falun för att träffa sin nya familjemedlem, kan man förstå att bensinräkningen blir hög! Alla mammor kan ju faktiskt inte gå hem på tidig hemgång! Nej, snart får vi väl börja att föda barn hemma med endast en bitpinne som hjälp!

Bara en karl kan komma på en så idiotisk idé som att lägga ned Ludvika BB.

Skäms på er!

Karin Fogelberg

Julkul. En av solisterna vid Saxdalens manskör "Julkul och mycket mer" i Cassels var Åke Lundeberg.

FOTO: ANDERS ABRAHAMSSON

Tisdag 28 november 1995

Julkul. Saxdalens manskör hade premiär på årets upplaga av "Julkul och mycket mer" inför ett fullsatt Cassels på söndagen.

FOTO: ANDERS ABRAHAMSSON

Fullsatt i Cassels vid "julkul"

GRÄNGESBERG

Det blev fullsatt när Saxdalens manskör genomförde sitt julkulprogram i söndagskväll på Cassels.

En hel del nyheter hade plockats in i årets version och publiken är också engagerad i årets program.

Saxdalens manskör fortsätter att locka publik till sina sångspel. Nu är det fjärde året man genom-

för "Julkul och mycket mer" och publiken är lika talrik som vid tidigare framträdanden.

Det betyder att Cassels var fullsatt i söndags när julsånger av både känt och okänt ursprung presenterades.

Chilensk tango

Gunde Johansson, som så hastigt avled under året, hyllades nu med ett knippe melodier och ett nytt julpotpurri fanns också in-

stoppat i programmet.

Ett nummer som kanske blev konsertens, eller spelets, höjdpunkt var den chilenska tango som Kerstin Ståhl bjöd på till ackompanjering av Jan Erik Sjöholm på dragspel och Per Frejd fiol. Bengt Emil Johnson har skrivit en fin text till denna tango.

Publiken fick också vara med och sjunga i några sånger och det visades att i denna 450 personers skara fanns det många sångstarka

personer.

Körens version av den välkända julaftonsmelodien "Ser du stjärnan i det blå" får också ett extra plus och till alla dom som missade denna föreställning kan vi säga att det blir en repris i Saxdalens Folkets Hus den 9 december. Då kommer också Saxdalens lucia att krönas.

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

Märk Saxdalen

● Nu efterlyser Saxdalens byalag en logotype, ett igenkänningsmärke, som kan användas av byalaget i all information framledes.

En tävling har utlyst bland intresserade och förslagen skall lämnas till Evi Andersson i byalagets styrelse.

Fem förslag kommer att plockas fram till ett stormöte i februari då det blir val av bästa märke.

(Saxdalen)

2/12-95

Bengt-Emil och trotjänare uppvaktades

LUDVIKA

I går kväll var det fest i Forsslundssalen på Ludvika Gammeberg.

Festföremålen var till antalet hela 37, varav en var mottagaren av Ludvika kommuns kulturpris 1995, Bengt-Emil Johnson, och de övriga 36 var kommunala trotjänare med 25 anställningsår, det vill säga 900 år tillsammans.

Festen och uppvaktningen hör

till traditionerna som återkommer varje gång ett år går mot sitt slut. De kommunala trotjänarna var i år alltså relativt många. Då är att märka, att det enbart handlade om anställda och inte en enda politiker den här gången.

För dem alla och för kulturpristagaren från Saxdalen ordnades både uppvaktning och supé. I uppvaktningen till Bengt-Emil Johnson anslöt överraskande även Saxdalens Manskör med en sånghyllning.

Söndag 3 december

Kulturpriset utdelades av aktivitetsnämndens ordförande Folke Thelin med assistans av t.f. förvaltningschef Bengt-Åke Kjell.

De kommunala trotjänarnas minnesgåvor överlämnades, i kommunfullmäktiges ordförande Leif Petterssons frånvaro, av vice ordföranden Britt-Marie Pettersson.

I år uppvaktades följande anställda som uppnått 25 anställningsår:

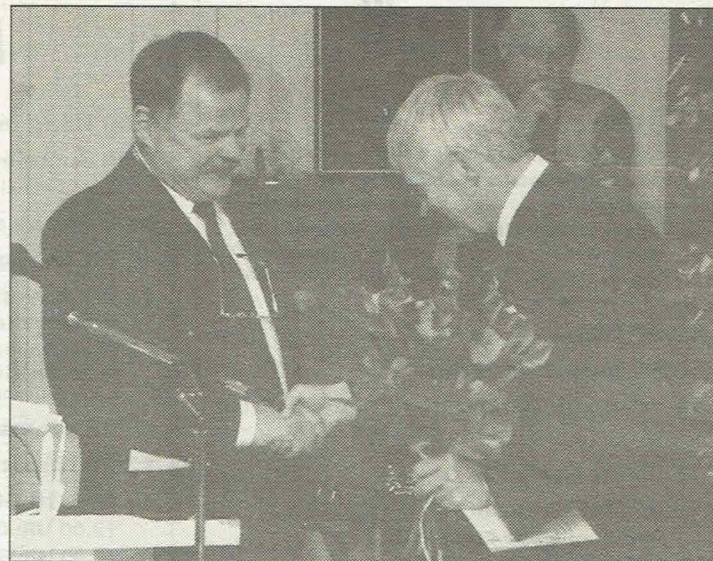
Åke Abramsson, Anita Andersson, Sirkka Andersson, Mary Berglund, Siv Bertilsson, Barbro Bäckström, Kerstin Centerlund, Anna Dahlroth-Tornheim, Åke Eklund, Ingegerd Eriksson, Maj-Britt Eriksson, Sol-

veig Eriksson.

Laina Grönberg, Yvonne Herbertsson, Jan-Olof Hermansson, Britta Jakobsson, Jan Johnsson, Ruth Lakso, Karin Larsson, Lisbeth Larsson, Christer Lindberg, Ann-Marie Lindquist, Britt-Marie Magnusson, Ingrid Nilsson, Ann-Britt Nodén, Ulla Nordling.

Gerd Nylander, Per-Erik Olofsson, Reijo Peltonen, Britt-Marie Pettersson, Helena Pettersson, Gunvor Sand, Bo Sundberg, Anders Thurén, Eva Vikström och Lars Öberg.

TOMMY HELLSING
0240-88213

Kulturpris. Årets kulturpristagare i Ludvika, Bengt-Emil Johnson från Saxdalen fick i går kväll motta priset av aktivitetsnämndens ordförande Folke Thelin. FOTO: MATHS HUSANDER

Traditionellt adventsfirande i Saxdalen

SAXDALEN

En fin tradition genomförs varje år i Saxdalens skola när man kommer till adventstider.

Varje fredagsmorgon samlas alla skolbarn i kyrksalen för att lyssna på ett litet julspele och tända ljus.

Det är en härlig stämning i det lilla kapellet i Saxdalen när skolans alla elever samlas på fredagsmorgonen för att tända ljus, sjunga några sånger och höra kamrater framföra julspele.

Det är en gammal tradition som skolan har och där uppdraget att vara programansvariga fördelas mellan skolans klasser.

Proffsigt och härligt

Första advent firades i fredags med klass två som ansvariga och det program som bjöds genomfördes på ett proffsigt och härligt sätt.

En kort dikt inledde det hela innan David Persson tände det första ljuset i adventsstaken. Därefter

bjöds på ett julspele med Josef och Maria i huvudrollerna. Dessa spelades av Nathalie Nyström och Daniel Arvidsson och den stora stjärnan, som såg till att Josef och Maria vaknade upp från sina drömmar, sköttes av Emma Broberg.

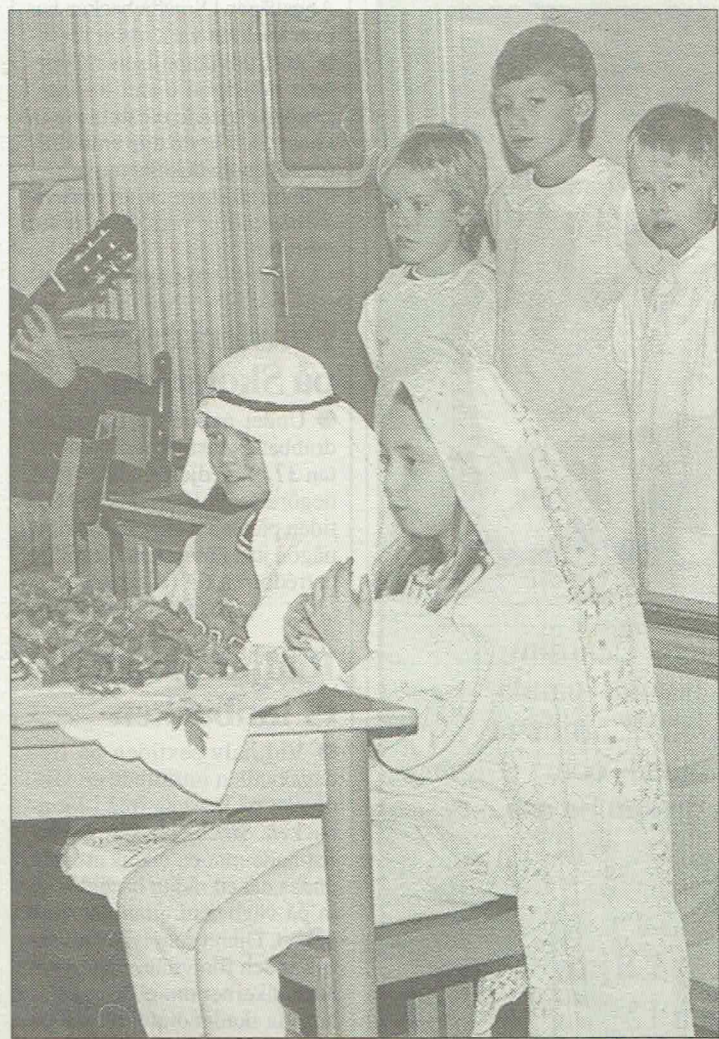
Applåder

En hel del traditionella adventssånger såsom Gläns över sjö och strand och Stilla natt inramade det hela. Ackompanjator var Roger Broberg.

Och trots att man befann sig i en kyrksal så uppmanade skolans rektor Ylva Haag att det skulle applåderas efter avslutningen. Det kändes riktigt och aktörerna var mer än väl värda detta.

Nästa fredag tänds ytterligare ett ljus och ett nytt program kommer att spelas upp med en annan klass som ansvarig. Så pågår det hela ända fram till det efterlängtrade jullovet startar.

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

Adventsspel. I Saxdalens lilla kapell var det klass två som inledde adventsfirande med att bjuda på ett spel där Josef och Maria var huvudfigurer.

Måndag 4 december 1995

Julspel inleds med ny tradition

Onsdag 6 december 1995

SAXDALEN

På lördag hoppas ledningen för Saxdalens manskör att en ny tradition skall ta sin början i Saxdalens Folkets Hus.

Detta sker i samband med att kören framför sitt julspele Julkul och mycket mer.

Bygden kommer att få en egen lucia och hon heter i år Sara Österberg och hon kommer att krönas av Bengt Emil Johnson och föräras ett fin smycke som mångkunnige Ulf Holm är pappa till.

I flera år har saxdalsborna kunnat njuta av ett fint luciatåg i Folkets Hus i samband med att bygdens manskör gör sitt julspele.

Nu är verksamheten i den lilla byn på topp vilket i höst bland annat inneburit att man fått ett byalag, man har invigt sitt idrottsmuseum och än en gång gick kommunens kulturpris till byn när Bengt Emil Johnson tilldelades denna utmärkelse.

På lördag är det dags för julspelet igen men nu har man tänkt att byn skall få en officiell lucia. Skolans elever har röstat fram Sara Österberg ur klass sex som årets ljusdrötning och hon kommer också att formellt bli den förste som bär titeln Saxdalens lucia.

Kulturpristagare Johnson sköter kröningen och Sara får ett smycke tillverkat av Ulf Holm som ett minne av denna utmärkelse. Förhoppningsvis är detta sedan startskottet på en tradition med Saxdalens lucia.

Julspel

Efter den högtidliga delen av programmet tar sedan manskören vid med sitt julspele som hade premiär på Cassels den 26 november inför fullsatt salong.

En hel del nyheter finns i årets julspele och bland annat blir det mycket allsång. Bland annat bjöds på Gunde Johanssons Torparvisa och dessutom finns det tomtar i manskören som färdigställt julkappar som delas ut bland publiken.

Flera personer har ringt till NLT och frågat om föreställningen kommer att dubblas eftersom ryktet säger att en föreställning är avslutad.

Om det blir dubbling kan vi inte säga eftersom ryktet är felaktigt. Det finns biljetter kvar till den inplanerade föreställningen och de säljs på de vanliga förköpsställen i Grängesberg och Ludvika.

KARL ERIK ANESTEDT
0240-21610

Lucia. Sara Österberg kommer att koras till Saxdalens första lucia. Detta sker vid en ceremoni i Saxdalens Folkets Hus på söndag.

400 lägenheter i åtgärdsprogram:

LUDVIKA

NLT kan i dag redogöra för Ludvikahems åtgärdsplan med de rivningsplaner som finns.

Sammanlagt omfattar planen cirka 400 lägenheter där flera hus nu kan bli grävskopornas offer.

Ludvikahem hoppas att ungdomsrabatter ska mildra rivningsstrycket.

✓ Saxdalen. Oxbrovägen 12. 12 lägenheter finns i huset och den sista blir tom den 11 december. Rivningsbeslut fattat.

Egen lucia i Saxdalen inledning på ny tradition

Måndag 11 december 1995

SAXDALEN/GRANGÄRDE
I Saxdalen inledde man i lördags en tradition med egen lucia.

I Norrbo Folkets Hus har högtiden pågått i drygt 50 års tid.

Och gamla anor har den också i missionskyrkan i Grangärde.

På samtliga dessa tre platser firades lucia med stor support.

Historien om lucia är gammal, internationellt sett. Låt bygdens egen son i Saxdalen, Bengt Emil Johnson, förstå under tiden som han försökte fästa halssmycket på byns egen ljusdrottning - Sara Österberg, vilket inte var helt lätt och bekymmersfritt. Det brukar det förresten sällan vara...

Även "Julkul"

- I Sverige blev firandet officiellt 1927, genom dåvarande Stockholm Dagblads försorg, berättade Johnson vidare innan kröningen blev ett faktum.

Visst har luciafirande förekommit i Saxdalen förr om åren också.

Men från och med 1995 ger man förekomsten extra status och med ett specialdesignat smycke signerat av mångsysslaren Ulf Holm ska det nu bli verklig historia.

Samtliga deltagare - lucia, tärnor, stjärngossar och tomtar - var elever ur årskurs 6 i Saxdalens skola. Med i "kanten" av scen fanns också skolans musikledare Roger Broberg som ackompanjerade till gitarr.

Knappt 100 personer - siffran generade Folkets Husbasen Conny Fridlund något - då luciafirandet var inledningen till årets "Julkul - och mer än så..." med Saxdalens manskör, Kerstin Ståhl och Brobergs kapell.

En gladunderhållning som nyligen hade premiär i Grängesberg (Cassels) och som enligt Fridlund "normalt sett" borde betytt lapp på luckan.

Nu blev det inte riktigt så, vilket de som stannade hemma är att beklaga.

Ny era. Från och med 1995 kommer Saxdalen att ha egen luciakröning. Här ser vi Bengt Emil Johnson fästa det första historiska luciasmycket på Sara Österberg.

Saxdalen. I den lilla kyrksalen i Saxdalen framförde Sara Österberg och hennes luciafölje sitt lusseprogram.

♪ Se på vår
tröskel står
vitklädd med
ljus i hår... ♪

Torsdag 14 december 1995

Saxdalens PRO genomförde lucia och gjorde resa

● Saxdalens PRO har genomfört två aktiviteter på kort tid. Först deltog man i en bussresa som hade en plats i Hälsingland med namnet Hå som mål.

Där fanns en julmarknad som till stor del bestod av en utställning av landskapets många och duktiga hantverkare.

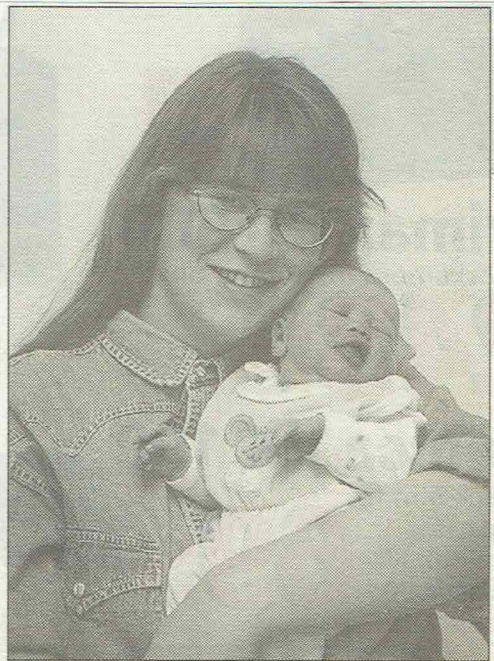
Jullunch äts på en restaurang vid ett skidcenter i trakten och därefter styrde bussen mot Gävle.

Givetvis fick man se de två berömda julbockarna och så besökte man en utställning hos hemslöjdsföreningen.

Efter några dagars vila var det dags för lucia och tärnor som ett inslag på ett månadsmöte vilket hölls i Folkets Hus.

Ett 40-tal medlemmar var närvarande och efter luciaspelet bjöds det upp till julgröt och underhållning av Olle Schröder och Harry Karlsson.

(Saxdalen)

Anna-Karin Eriksson och Mats Wallman, Oxbrovägen 70 i Saxdalen, fick den 14 december en flicka som ska heta Hanna. Hon var 52,5 cm lång och vägde 3 500 gram. Storebror är Martin, snart två år.

FOTO: MATHS HUSANDER

Gnistrande kall skidpremiär i Vb-serien

GRÄNGESBERG

På onsdagskvällen kördes på Grottfallet i Grängesberg säsongens första deltävling i Vb-serien på skidor.

Närmare 120 pojkar och flickor hade anmält sig, men bara 53 kom till start.

Att så många uteblev kan förklaras med att många för tillfället är förkylda och att det på onsdagskvällen var bitande kallt.

Tävlingen genomfördes i alla fall utan några bekymmer.

De yngsta avverkade en bana på 800 meter och de äldsta 10 kilometer.

Hemmaklubben IFK Grängesberg dominerade tävlingen stort och tog vann nio av 14 klasser.

Resultat:

D 7-8 800 m: 1) Marie Krainer, Saxdalen, 4.41, 2) Helena Åkeson, Källbotten, 4.50, 3) Madeleine Lindqvist, Nyhammar, 5.05, 4) Therese Hellberg, Nyhammar, 6.48.

H 7-8 800 m: 1) Fredrik Gransell, Grängesberg, 3.38, 2) Tobias Eriksson, Nyhammar, 4.41, 3) Oscar Andersson, Nyhammar, 7.16.

D 9-10 1 km: 1) Anna Hag-

ström, Norrbärke, 4.39, 2) Christina Nilsson, Grängesberg, 5.02, 3) Josefina Schött, Saxdalen, 5.12, 4) Natali Nyström, Saxdalen, 6.53, 5) Katrin Jacobsson, Saxdalen, 7.38.

H 9-10 1 km: 1) Johannes Gransell, Grängesberg, 4.07, 2) Martin Johansson, Norrbärke, 4.14, 3) Tomas Eriksson, Nyhammar, 4.35, 4) Marcus Berg, Källbotten, 5.05, 5) Magnus Karlsson, Källbotten, 5.08, 6) Pär Arvidsson, Nyhammar, 7.01.

D 11-12 2,5 km: 1) Therese Boman, Grängesberg, 12.33.

H 11-12 2,5 km: 1) Erik Åkeson, Källbotten, 9.58, 2) Marcus Andersson, Norrbärke, 10.30, 3) Tommy Hedin, Grängesberg,

10.34, 4) Johan Lundmark, Grängesberg, 11.18, 5) Fredrik Karlsson, Källbotten, 11.52, 6) Tobias Arvidsson, Nyhammar, 12.24.

D 13-14 2,5 km: 1) Gunilla Andersson, Nyhammar, 9.42, 2) Anna Fredriksson, Grängesberg, 11.14.

H 13-14 2,5 km: 1) Peter Ström, Grängesberg, 8.49, 2) Andreas Jansson, Nyhammar, 9.27, 3) Emil Gustavsson, Grängesberg, 9.43,

4) Martin Risberg, Grängesberg, 9.56.

D 15-16 5 km: 1) Ulrika Åkeson, Källbotten, 24.48.

H 15-16 5 km: 1) Anders Lundmark, Grängesberg, 19.23, 2) Johan Eriksson, Källbotten, 21.09.

D 17-20 5 km: 1) Catrin Ström, Grängesberg, 19.50.

H 17-20 10 km: 1) Pierre Gus-

tafsson, Grängesberg, 27.17, 2) Ola Hedin, Grängesberg, 28.53, 3) Björn Hejke, Grängesberg, 30.02, 4) Magnus Bodare, Nyhammar, 30.28, 5) Peter Loré, Källbotten, 31.22.

D 21 5 km: 1) Helen Gustavsson, Saxdalen, 16.04, 2) Annelie Furunäs, Grängesberg, 17.11.

H 21 10 km: 1) Mikael Furunäs, Grängesberg, 26.50, 2) Jerker Lo-

ré, Källbotten, 27.03, 3) Pär Höök, Falun, 27.26, 4) Johan Gustafsson, Grängesberg, 28.52, 5) Lars-Åke Blom, Nyhammar, 30.08, 6) Magnus Hagberg, Grängesberg, 30.13, 7) Henrik Johansson, Grängesberg, 31.54, 7) Lennart Åkerström, Grängesberg, 31.54, 9) Tomas Thim, Norberg, 32.40, 10) Björn Nilsson, Nyhammar, 34.59, 11) Kauko Koukkula, Grängesberg, 36.03.

Vår kära Mor,
Svärmor och Mormor

**Anna-Lisa
Jansson**

* 13/8 1917

har i dag stilla insomnat.

Älskad – Saknad.

Saxdalen den 22/12 1995

Inger och Rolf

Peter

Gerd och Örjan

Ingela, Sofia

Släkt och vänner

*Kära lilla Mamma,
nu är Din strävan slut
All smärta den är borta
och Du får vila ut
För allt vi vill Dig tacka
för kärlek rik och stor
För omsorg och all möda
tack kära lilla Mor*

Jordfästningen sker i kretsen
av de närmast anhöriga.

DÖDA

Min kära Mamma

Agnes Eriksson

* 28/12 1900

har i dag stilla insomnat.
Sörjd och saknad, men i ljus
minne bevarad av oss, övrig
släkt och vänner.

Saxdalen den 21/12 1995

Hugo

Emma

*Det kom en vinterdag
en stilla vind
och smekte ömt
Din trötta kind
Liksom ett ljus
som blåstes ut
Din levnadsdag
har nått sitt slut*

Begravningsgudstjänsten äger
rum i kretsen av de närmaste.
Tänk på Hjärt Lungfonden
pg 90 03 47-6.

Agnes Eriksson, Saxdalen. I
en ålder av nära 95 år har Agnes
Eriksson, Saxenvägen 27, avlidit
den 21 december.

Den bortgångna var maka till
framlidne droskägaren Valfrid Er-
iksson.

Närmast sörjande är son och
dennes sårbo.

Tomte rånar Riksbanken i saxdalshistoria

SAXDALEN

I Saxdalens skola har julen varit tema för många intressanta lektioner.

NLT har besökt klass 5-6 och där har den gamla skolan förevigats genom att skolhus och skolgård byggs. Huset dock som pepparkakehus.

Att skriva en julberättelse är en annan aktivitet. Victor Stenquist gjorde en anorlunda tomteberättelse som NLT gärna vill delge våra läsare. JULTOMTENS BÄSTA KUPP är namnet.

Uppå Nordpolen, där tomten bodde, var det dan före doppardan. Tomten skulle mata Rudolf, som redan var ryktad och klar. Tomten skulle ut och leta julgran.

När de hade åkt en kilometer i en släde, som Rudolf drog (eller flög om man vill säga så), så såg han en gran som var fin och ståtlig. Men den stod på Greve von Richs mark. Då sa tomten:

– Det gör väl inte så mycket om jag tar den, han blir nog inte arg. Gruff, gruff, gruff, sa Rudolf. (översättning)

– Nej det borde det väl inte göra, vi tar den, sa Rudolf.

När tomten kom hem och ställde granen mot väggen såg han att tomtemor bakade pepparkakor. Så han smög in och tog bunken med deg och åt halva degen, cirka två kilo.

När han sedan fick sitta på toan i en halv timme hade tomtemor samlat alla nissar och varanda liten människa på gården. När nu tom-

ten ställt sig bland de andra skrek hon:

– VEM HAR TAGIT DEGEN?

Alla nissar, och tomten, och alla andra sa i kör:

– Inte jag, inte jag, inte jag.

Nu började tomten att ta andra saker såsom lussekatter, knäck, gröt, skedar, julklappar och till och med pengar från nissarna.

Och tomtens bästa kompanjon var Rudolf. De två hade börjat förbereda en kupp. De skulle råna Riksbanken.

Det var en perfekt plan, tyckte de båda. Tomten skulle rusa in och bjuda på glögg och gröt. Och när personalen och kunderna drack glöggen skulle de somna för tomten hade lagt sömnmedel i glöggen.

Sedan skulle tomten hämta 100 kilo guld-tackor som sedan tomten och Rudolf skulle flyga iväg med.

När klockan närmade sig fyra skulle försöket inledas. Och på angivet klockslag bjöd tomten alla på glögg och gröt. Det hela gick pre-

cis som
plane-
rats.....
nästan.

Men
det var en
liten pojke
som inte
tyckte om
glögg.
Och när
han såg att
alla som-
nade för-
stod han
att glög-
gen var
förgiftad,
så han sprang till polisen.

Författare. Victor Stenquist heter författaren till den något anorlunda tomtehistoria som NLT återger.

FOTO: KARL ERIK ANESTEDT

När tomten just hade satt sig i vagnen för att flyga iväg med Rudolf, kom polisen och stoppade det hela.

Tomten fick så småningom tre års fängelse och Rudolf fick sitta i en djurpark på Skansen lika länge. Eftersom renarna bara lyssnar på tomtens röst så kunde inga julklappar köras ut på tre år.

GOD JUL

VICTOR STENQUIST
SAXDALEN

Pepparkaksskola. Eleverna i klass 5-6 i Saxdalen har förevigat sin skola i form av ett pepparkakshus.

FOTO: KARL ERIK ANESTEDT

Kommunen nekar företagare kompensation:

Utsläpp slog ut kräftodling

■ – Kommunen har gjort om min kräftodling till Europas största trekammarbrunn.

Det säger Jouko Ojala som lagt ned fyra års jobb på att bygga sin odling i Saxdalen. Genom att kommunen släppt ut orenat avlopp och under lång tid underlåtit att åtgärda felet har hela odlingen slagits ut.

Hela affären luktar mycket illa för tek-

niska kontoret i deras kundrelationer.

När tekniska inte gjorde något såg oppositionens Karl-Erik Nergård (m) till att få igång en dialog. Kommunchefen Kalle Gustafson misslyckades sedan med sin medling.

Kommunchefen bekräftar att tekniska kontoret gjort mängder av fel:

– Här kom en enskild kommuninnevärdare i kläm i vår byråkrati. Då ställer jag

upp på kommuninnevärdaren men det går bara till en viss gräns.

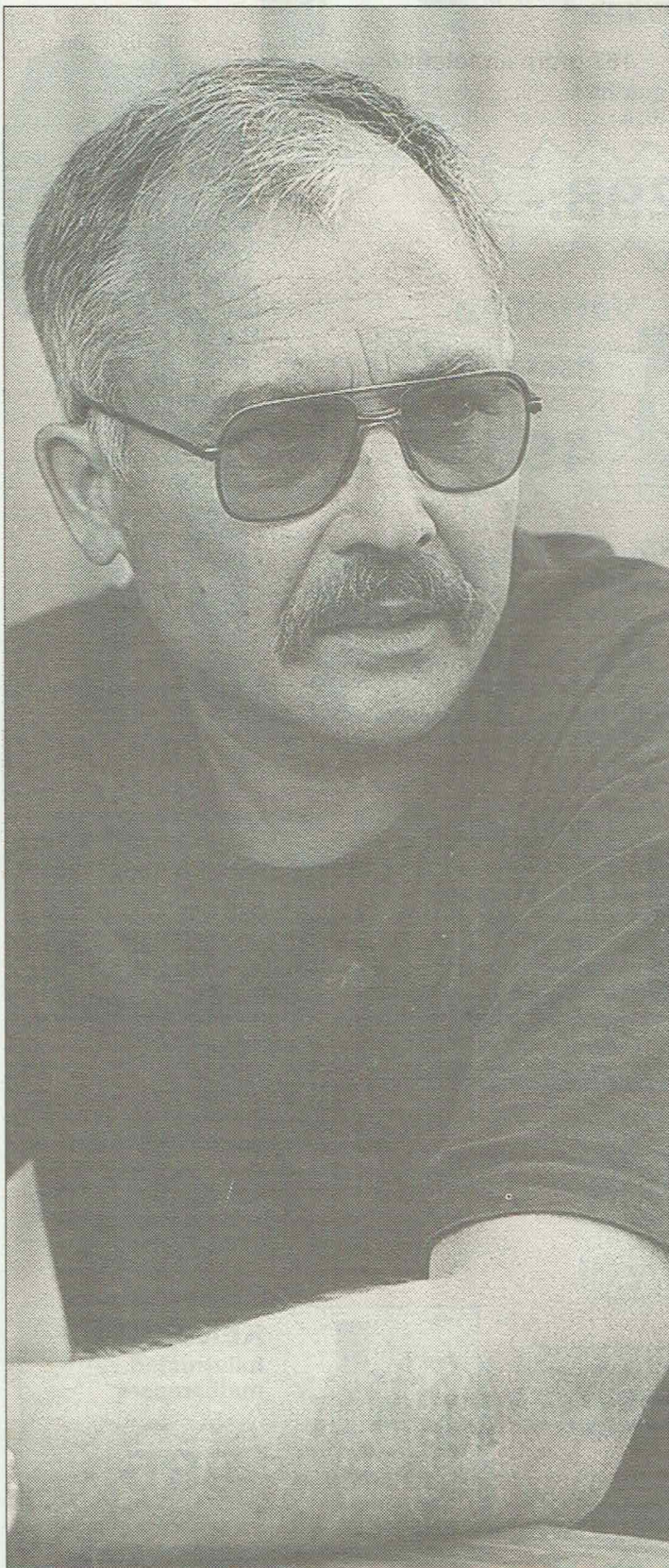
Tekniska kontoret satte gränsen vid 50 000 i skadestånd medan Ojala anser sig ha förlorat miljoner.

– Då blir det tingsrätten som måste avgöra, säger kommunchefen Gustafson som inte räds Henning Sjöströms Juristhus som Ojala hotat med.

SIDAN 6

Kommunen skitade ned kräftodling:

Vägrar kompensera odlaren

LUDVIKA

– Kommunen har gjort min kräftodling till Europas största trekammarbrunn.

Det säger Jouko Ojala som lagt ned fyra års jobb på att bygga sin kräftodling i Saxdalen. Genom att kommunen släppt ut orenat avlopp och under lång tid underlåtit att åtgärda felet har hela odlingen slagits ut.

Hela affären luktar mycket illa för tekniska kontoret i deras kundrelationer.

I slutet av juni slog åskan ut pumpar och larm vid den kommunala pumpstationen vid Facktorpsvägen i Saxdalen. Pumpstationen bräddade och orenat slam rann genom hela Saxdalen i Solskensbäcken som mynnar hundra meter från den kommunala badplatsen i Saxen.

– Vi har inte kunnat se någon påverkan på badplatsen, säger miljöchef Bror Wallin som konstaterar att det bräddat avlopp i bäcken och att en avloppsledning tryckts sönder. Hur stor omfattning kan han inte uttala sig om och inte heller hur många utsläpp som skett.

Drabbad är kräftodlarfamiljen Ojala:

– Jag anmälde utsläppet till värdnaden på tekniska kontoret i augusti. Det tog 3,5 månader innan felet var åtgärdat, berättar Jouko Ojala som demonstrerade och delade ut flygblad i samband med kommunfullmäktige där han inbjöd kommunens styrande till besök den 3 januari.

Bävrarna har flyttat!

– Odlingen är helt utslagen. Bäckeringen är borta och bävrarna har flyttat. Jag tycker att det är skamligt att kommunen inte gett mig kompensation, säger Ojala.

Hans företags tre dammar är utslagna liksom två kräftbestånd, därtill har alla yngel och avelskräfter försvunnit.

– Fyra säsongers arbete är spolerat och mina inkomster från kräftskörden kommande fem år. Att då erbjuda 50 000 i kompensation är ett hån. Det är inte ens en tiondel av den förlust jag kommer att göra.

– Mitt fel är att jag har retat upp dem på tekniska kontoret, sä-

ger Ojala som personligen är övertygad om att det hade varit ett helt annorlunda läge om han byggt sin odling med lokaliseringsbidrag och annat. Men han har valt att gå den långa vägen med eget arbete. Ojala ger nu upp sina planer på att bygga sitt företag färdigt.

– Jag har haft många planer som kunde blivit en bra turistattraktion, säger han.

Vill inte uttala sig

Miljöchef Bror Wallin vill inte uttala sig om kräftodlingen är utslagen av kommunen.

– En av våra inspektörer pratade med en kräftexpert. Det är svårt att genom provfiske se om kräftorna är helt borta. Ibland nappar de och ibland inte. Däremot har det kommit ut avlopp i dammarna. På vetenskaplig grund kan vi inte till 100 procent säga att allt kommer från kommunens nät, det finns ytterligare en ledning. Däremot har det bräddat och tekniska har provtryckt sönder en ledning, säger Wallin.

Oppositionspolitikern i tekniska nämnden Karl-Erik Nergård tycker att tekniska kontorets va-avdelning behandlat familjen otroligt illa.

– Att åskan slog sönder pumpstationen och larmet är att beklaga. Men att va-avdelningen inte genast ryckt ut när de fick anmälan om felet är mycket illa. Senast i början av september skulle de ha fixat felet. Det kan bara ta några timmar att rätta till felet.

Nergård startade dialog

Det var Karl-Erik Nergård som fick igång en dialog mellan parterna.

– Att kommunchefen ska behöva engagera sig i en är att beklaga, säger Nergård.

NLT: Nergård vad är grundproblemet, attitydsfel hos tekniska kontorets personal eller är de underbemannade?

– Ledande fråga, men underbemannade får du mig aldrig att säga, något mer vill inte jag säga.

Kommunchef Kalle Gustafson försökte förlikna parterna och konstaterar att han misslyckats:

– Ojala ska visst kontakta Juristhuset så det blir tingsak av det här. Antagligen går det inte att lösa via statens va-nämnd.

– Det har tagits mängder av prover. Länsstyrelsen är inbland-

ad, miljö- och hälsa har tagit prover och tekniska kontoret har anlitat Viak. Vi har inte alla svar än. Men helt klart är att kommunen orsakat en egen läcka genom att provtrycka sönder ledningen en gång och det gav ett av utsläppen.

– Däremot är jag inte helt övertygad om utgången. Allt mer talar för kommunens sak, säger Gustafson.

NLT: Ska det ta 3,5 månader att rätta till ett fel. Ska medborgare tvingas springa till kommunchefen?

– Nej. Men nu har det blivit så att kommunen och Ojala är oense om det var en läcka det tog 3,5 månader att åtgärda. Vårt folk erkänner att Ojala anmält detta i somras. Läckan har vi inte kunnat styrka däremot har pumpstationen bräddat. Sedan har vi tagit för god tid på oss att reparera skadan när vi tryckte sönder ledningen, säger kommunchefen.

NLT: Är det rimligt att Du som kommunchef måste bli inblandad. Ska inte sådant här lösas konfliktfritt?

– Här kom en enskild kommuninnevärdare i kläm medan vår byråkrati inom miljö- och hälsa där de håller på att diskutera med tekniska kontoret. Då ställer jag upp på kommuninnevärdaren men det går bara till en viss gräns. Här har jag medverkat till ett par möten men de står så långt från varandra att jag inte kan göra mer.

NLT: Är det rimligt att ifrågasätta att Ojala ska kompenseras för den ekonomiska skada han lidit?

– Vi borde ha hanterat frågan både snabbare och smidigare. Men sedan när det gäller ekonomin så finns det en gräns. Det handlar ju om va-kollektivets pengar. Jag beklagar att vi inte kommer överens men eftersom Ojala är så stark i sin tro på att han har rätt så måste han driva detta rättsligt, säger kommunchefen.

Va-verksamheten i kommunen omsätter 41,7 miljoner.

Även kommunchefen menar att det är för tidigt att uttala sig om Ojals kräfter är borta eller inte.

Även om en del av Ojals kräftor överlevt så kan det knappast vara bra för affärerna om det skulle avslöjas att kräftorna växt upp bland avloppsslam.

BO JOFFER
0240-88207

Miljonförlust. Kräftodlaren Jouko Ojala fått sitt företag utslaget av kommunal inkompetens. Kommunchefen tvingades ingripa när tekniska kontoret vägrade rätta till fel.

FOTO GUNNE RAMBERG (ARKIVBILD)

Nu blir det andra bullar för Nisse

SAXDALEN

Engenting blir sig likt hos Wickes i Saxdalen från och med årsskiftet. Då borstar nämligen Nisse Jacobsson av sig mjöldammet och går hem efter 50 (!) års tjänst.

– Hängde det bara på mig så skulle sjukkassan lugnt kunna klappa igen, säger Nisse.

Han har praktiskt taget aldrig stannat hemma från jobbet eller ens sovit över klockslaget fem på 50 år, berättar Wicke själv, Hasse Wikström, och erinrar om den där gången när plikttrogne "Balabio" (som han kallades av publiken på Furuliden på den tiden han stod i SIF:s fotbollsmål) så när hade blivit däckad på allvar.

– Han var till Bul(l)garien på semester och det var nån med på planet på hemvägen som hade nån magåkomma som spred viss oro. Distriktssköterskan ringde hit

och sade till på skärmen att Nisse inte fick vara i bageriet, så han fick gå och ta prov och gå hemma på gårn och vänta på provsvar. Karl'n höll på att bli alldeles sjuk(!) innan han fick svar på provet.

Så ringde dom och berättade att provet var okej. Det var Eivor (Fru Jacobsson) som svarar och hon öppnar fönstret och ropar åt Nisse:

– Provet var bra...

Då satt Nisse på cykeln och var redan nere på vägen och på väg till bageriet.

Snacka om trotjänare, säger chefen med beundran i rösten.

Direkt efter skolan

Direkt efter avslutad skolgång 1945 gick Nisse till Nilssons Bageri och sökte jobb och fick börja direkt.

Det var den traditionella starten för den tidens bagerilärningar; skrapa plåt, glaserar mazariner och flänga runt på paketcykel med bullar och skorpor mellan bageriet och busshållplatsen invid Annas café (känt från Saxdalens Manskörs program ett knappt halvsekel senare) och byns fem (!) affärer: Carlströms, Johnssons, Runnbergs, Konsum och Karl-Erik Perssons.

– Det var bråttom på mornarna och på den tiden fick man inte starta bakningen förrän klockan sex, det såg hälsovårdsnämnden. Så det blev desto mer bråttom när allt bröd skulle cyklas fram till bussen så dom fick färskt bröd ute i byarna, säger Nisse.

Efter en avstickare tillsammans med Rune Haglund till dennes affär i Borlänge, återvände han till den gemytliga ugnsvärmen. Året var 1948 och vid det laget hade bageriet bytt ägare och epoken "Wickes" började.

Det var nuvarande ägaren Hans' far Harald som tog över efter Rut Nilsson.

Därmed hade Nisse definitivt hittat sin plats i tillvaron.

Hela resan

Nisse har gjort "hela resan" inom firman. Från packcykel till dagens bussar.

Hur många bullmil han gjort under de femtio åren är han inte matematiker till att räkna ut. Ingen annan lär heller kunna ge en exakt siffra.

Det var ordentliga svängar emellanåt. Så sent som på sjuttiotalet hade han transporter till både Fredriksberg, Strömsdal och Gravendal och de affärer som fortfarande fanns i bruk där borta vid den tiden.

Under cykelåren hade han också dagliga turer till affären som "Knallen" hade i Olsjön, en rejäl motionstur på en och en halv mil fram och tillbaka.

Allt cyklande till trots har cykeln varit hans favoritåkdon genom åren.

Varje dag, i ur och skur, har han cyklat till jobbet.

Ibland har det tagit sig rent groteska uttryck.

Som den där gången när Eivor vaknade i ottan av ett konstigt ljud.

En gammal trotjänare. Ute i bon hittade Nisse den gamla trotjänaren från Nilssons Bageri.

Det hade snöat så rejält på natten så Nisse tog sig inte ut den vanliga vägen genom garaget.

Alltså tog han cykeln genom sängkammaren ut på altanen och vidare till "Wickes".

Är man van att cykla till jobbet så är

man.

De som dagligen sett Nisse Jacobsson ute på sina bullturer i bygden per cykel eller buss har möjligen fått den uppfattningen att han "bara" har kört ut det bröd som "Wicke" och hans medarbetare hemma i ugnsvärmen i Saxdalen har slängt ihop vid bakkorden tidigare på morgonen.

Inte då.

Allt utom tårter

Han har själv varit med och bakat hela morgonen tills det har varit dags att packa bussen eller paketcykeln och dra ut till butikerna och när den dagliga rundan har varit avslutad har det varit att åka hem och klä sig i vitt igen och baka mat och finbröd.

Allt bakeri utom tårter har han pysslat med genom åren och han tycker nog att han haft ett ovanligt trevligt jobb under det här halvsekel.

Många andra i den här branschen har stått inne bland mjöl och jäst, men Nisse har hela tiden haft kontakt med kunder och återförsäljare genom sina utkörningsturer runt om i bygden.

Det ser han som en förmån.

1952 köpte Harald Wikström en skåpbil för transporterna.

Sen dess har den varit "Nisses".

Nymodigheter

Inte för att bageribranschen tillhör den trendiga precis men en och annan nymodighet har han träffat på under sina många år i yrket, som det här med bakmaskinen som skulle bli "Årets Julklapp" för några år sen.

Hur han än funderar så kan han inte erinra sig mer än en person i bekantskapskretsen som äger en sån, noterar han med en belåten glimt i ögat.

Den konkurrensen rörde inte branschen i ryggen.

– Det märktes mer när dom började baka bröd ute i butikerna, men det var ett mo-

de som gick över efter en tid.

Numera är det inga affärer som installerar det systemet.

Det kostar för mycket att installera och avsätta personal att sköta verksamheten plus att köpa in halvfabrikatet.

Men jag tror nog att fabriken i Fasta klarar sig bra.

Det är en hel del gatukök som sätter in maskiner och gör baguetter, men någon egentlig konkurrens för oss känns det inte som numera, säger Nisse.

Pensionärssyssla

Nu hoppar alltså Nisse Jacobsson ur förarhytten och parkerar bullbussen för gott.

Men sysslolös lär han inte bli.

Långt därifrån.

Hur skulle det då gå med byns Folkets Hus, ett annat av Nisses skötebarn?

Här har han hand om det mesta och har så haft genom åren.

Åtminstone de senaste 45 åren.

Han har varit med och både rivit och byggt upp Folkets Hus på Gubbas Berg.

– Och så rev jag dansbanan och det har jag fått mycket ovet för, skrattar Nisse som gärna erinrar sig den där gången när självaste Malte Johnson från Göteborg var här och spelade med sitt storband och drog över 600 personer en måndagskväll i slutet av 50-talet.

– Det var Bengt-Emil (Johnson) som tog hit dom, minns den blivande pensionären.

Han blir nog en smula som den pensionerade stinsen (- Där går det ett tåg. Det ger jag f-n i!) när den dagen kommer.

Säkra källor har låtit meddela att hemma är det Eivor som bakar.

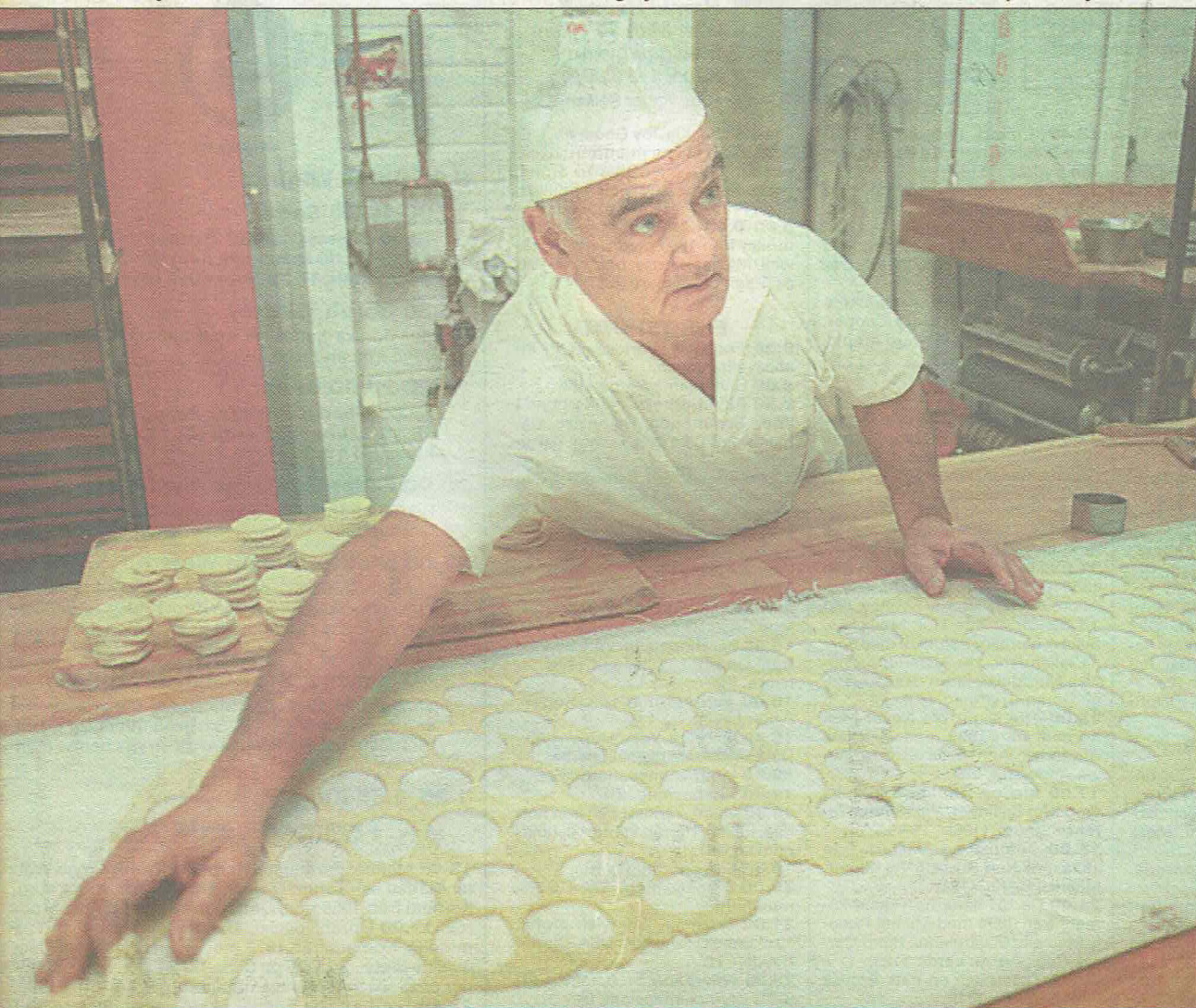
Men för den sakens skull tänker han inte bara gå och dega.

BERTIL DANIELSSON

0240-88202

FOTO:

ANDERS ABRAHAMSSON

Andra bullar snart. Nisse Jacobsson gör sista skiftet hos Wickes efter 50 år.